

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 17 d'octubre del 1933

SUMARI

A les cinc i divuit minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior, després de demanar el senyor Farreres i Duran la rectificació d'una paraula en el darrer número del DIARI DE SESSIONS.

Ordre del dia:

Precs del senyor Simó i Bofarull als senyors Consellers de Governació, Finances i Justícia i Dret, sobre la situació de l'Ajuntament de Falset; els expedients de reclamacions per repartiments d'utilitats, i la interpretació de l'art. 8.º de la Llei de solució de conflictes derivats dels contractes de conreu.

Respostes dels senyors Consellers de Governació i Justícia i Dret.

Rectificació del senyor Simó i Bofarull.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Governació relatiu al Projecte de Llei d'ajornament de la data prevista per a la convocatòria d'eleccions municipals.

El senyor Ventosa i Calvell defensa un vot particular de la Minoria de Lliga Catalana a la totalitat, que no accepta la Comissió.

Li respon el senyor Arnau, per la Comissió.

Rectifica el senyor Ventosa i Calvell.

En votació nominal, és rebutjat el vot particular, per 43 vots contra 9.

Es llegeix un altre vot a la totalitat, de la mateixa Minoria, que, rebutjat per la Comissió, defensa el senyor Rovira i Roure.

Li respon, per la Comissió, el senyor Fontbernat.

Intervenció del senyor Conseller de Governació.

Rectificacions dels senyors Rovira i Roure i Fontbernat.

En votació ordinària, i amb el vot a favor de la Minoria de Lliga Catalana, són rebutjats altres tres vots particulars de l'esmentada Minoria, els quals havia defensat simultàniament, en la seva primera intervenció, el senyor Rovira i Roure.

Es dona lectura a una esmena a l'article primer, signada pels senyors Tauler, Casademunt, Bancells, Soler i Brú, Serra i Hünter i Ribes.

El senyor Arnau, per la Comissió, accepta l'esmena.

Acabada la discussió de la totalitat, hom entra a la discussió de l'articulat del Projecte de Llei.

Article 1.º — En votació nominal, a petició de la Minoria de Lliga Catalana, per 38 vots contra 15, resta aprovat.

Article 2.º — El senyor Simó i Bofarull retira un vot particular.

Se suspèn la discussió.

Lectura d'un Projecte de Llei referent a les aigües minero-medicinals i aigües pures de règim.

Lectura d'un Projecte de Llei de Bases per a l'organització dels Serveis de Sanitat i Assistència Social a Catalunya.

Passen ambdós Projectes de Llei a la Comissió corresponent.

Es reprèn la discussió del dictamen sobre el Projecte de Llei d'ajornament de la data de les eleccions municipals.

Es retirat pels seus signants un vot particular de la Minoria de Lliga Catalana a l'article 2.º

Es llegeix un altre vot particular de la mateixa Minoria, que explica el senyor Vallès i Pujals i accepta la Comissió.

S'aprova l'article amb l'addició de l'esmentat vot particular.

Es dona lectura a una esmena dels senyors Duran i Ventosa, Tries de Bes, Rovira i Roure, Secanell, Sol, Carreres i Artau i Valls i Taberner, al mateix article 2.º. Es retirada, després d'unes intervencions dels senyors Duran i Ventosa i Conseller de Governació.

S'aprova l'article 2.º

Article 3.º — Resta aprovat, després d'unes consideracions fetes pels senyors Vallès i Pujals, Serra i Moret i Conseller de Governació.

Resta la Llei pendent de votació definitiva.

Es suspèn la sessió per tal que es puguin reunir les Comissions.

En reprendre's, es dona compte d'haver estat constituïda la Comissió de Suplicatoris pels senyors: Andreu, Soler i Bru, Canturri, Farreres, Tries de Bes, Comes i Fronjosà.

Ordre del dia per a la sessió de dimecres.

S'aixeca la sessió a les vuit menys cinc minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a les cinc i divuit minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Consellers de Justícia i Dret i de Governació.

Es dona lectura a l'acta de la sessió anterior.

El senyor Farreres i Duran demana que consti en acta que en el DIARI DE SESSIONS de la darrera sessió el senyor Vallès i Pujals parla d'una intervenció sobre la política forestal de la Generalitat, la qual cosa li brindarà oportunitat com a Diputat per a intervenir-hi, i que havia de referir-se a una interpellació.

S'aprova l'acta.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

La situació de l'Ajuntament de Falset. Els expedients de reclamacions sobre el Repartiment d'utilitats. La interpretació de l'art. 8.º de la Llei sobre la solució de conflictes del camp

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Breus paraules, senyors Diputats, per a adreçar un prec al senyor Conseller de Governació.

L'Ajuntament de Falset, Cap de partit, poble important, centre de Comarca, es troba fa uns dos anys que no actúa més que per la persona de l'Al-

calde i d'un Regidor. Les causes que hagin produït aquesta situació anòmala, no crec jo que sigui d'interès exposar-les d'una manera immediata a la Cambra, però aquesta anomalia no està pas d'acord amb el que la Llei diu, amb el que Llei mana, ni sembla que tampoc pugui beneficiar l'administració municipal; em penso que el senyor Conseller també participará de la meua modesta opinió. A més, es dona el cas que l'Alcalde de Falset, persona honorable, activa, i que ho fa bé, ha estat nomenat fa dos mesos Recaptador de contribucions, i no sé que pugui fer-se una excepció per un Alcalde, infringint la Llei, tota vegada que la incompatibilitat és manifesta. El que procedeix, ho sap millor que jo el senyor Conseller; a mi em sembla que és necessari posar remei a aquesta situació, imposant, si es creu oportú, les sancions que calguin i que la Llei assenyala.

I ara un prec al senyor Conseller de Finances, que, en la absència seva, prego a la Presidència que li trameti.

Aquest prec, fill de la meua ignorància del què és la burocràcia — ignorància que no em reca —, és per a exposar que els expedients de reclamació sobre Repartiment d'utilitats varen ésser objecte d'una Llei d'aquest Parlament, però el precepte legal votat per nosaltres fa referència exclusivament a aquelles reclamacions contra repartiments d'utilitats que haguessin estat objecte de reclamació davant de la Generalitat. Però quan es va publicar aquesta Llei, n'hi havia molts que havien estat presentats a les Delegacions d'Hisen-

da i altres graons de la màquina muntada en aquells més o menys arcaics casals que hi ha a tots els caps de «província», i allà estan, no diré dormint el somni dels justos, perquè les reclamacions acostumen a ésser injustes, però es troben de tal manera que no es pot aplicar la Llei que vàrem votar aquí, perquè han de reconstituir-se aquests expedients per anar a la Generalitat, o bé, s'ha d'esperar al traspàs de serveis, cas que fossin tan eficaços com nosaltres desitjàvem, que obligaria d'una manera categòrica, per manament del senyor Conseller de Finances, a què el Delegat d'Hisenda desenterrés aquests expedients, que no desenterren ni resolen ni entenen en les reclamacions que es fan per telègraf, telèfon, carta o personalment, i fan, al meu entendre, un boicot indegut a la vida municipal.

Prego, per tant, al senyor Conseller de Finances que si té mitjans al seu abast, en faci ús, i, en últim cas, pregaríem tots, si m'hagués d'escoltar, a la divina providència.

El Sr. PRESIDENT: I serà un prec laic. (Rialles.)

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Es que la divina Providència s'ha tornat també laica. (Rialles.)

Finalment, he d'adreçar un altre prec al Conseller de Justícia i Dret o al d'Economia i Agricultura, perquè encara que la competència dels dos és prou reconeguda, l'atribució no puc en aquest moment preveure de qui és.

(Entra el senyor Conseller de Cultura.)

Em sembla entendre bé l'art. 8.º de la Llei dita de conflictes del camp, però jo no sé fins a quin punt hauria d'ésser desitjable una interpretació autèntica per part del Govern sobre l'abast de l'esmentat art. 8.º. L'art. 8.º, aplicat literalment, impideix tota mena d'accions rescissòries, però com que la redacció del text, potser per errada d'impremta, posa una «o» com a conjuntiva entre desnonament i resolutòries, encara que jo sigui el menys indicat per discutir en matèria jurídica. Diu: «no donarà lloc a accions de desnonament o resolutòries». En què quedem? Si diguéssim, «ni desnonament ni resolutòries», estaria bé; si diguéssim «desnonament i resolutòries», també estaria bé; però dient «desnonament o resolutòries», tenim el dubte que això no sigui ben expressat, i es tradueix en conflictes materials i en conflictes jurídics, perquè, naturalment, sembla que vulgui dir que les accions resolutòries són desnonaments. Si això vol dir que no es pot exercitar cap acció resolutòria o de desnonament, bé, encara que poguem discrepar o no sobre l'abast; però si vol dir que és igual en la seva tramitació i conseqüències i en la preparació dels expedients, llavors que s'aclareixi i sabrem a què atendre'ns els que encara que no tenim bufet, hem d'aconsejar els que vénen a casa nostra.

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: La Mesa trametrà els prec de la V. S. als senyors Consellers de Finances i d'Agricultura. Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Ah! És el senyor Conseller d'Agricultura qui interpreta les Lleis?

El Sr. CONSELLER de Governació: Senyors Diputats: No coneixia el cas de l'Ajuntament de Falset. Tenia alguna referència de certes anomalies sobre la manca d'assistència dels senyors Regidors, però a conseqüència d'aquesta referència, en els pocs dies que actuo com a Conseller de Governació, s'ha obert una informació, a l'objecte de depurar les responsabilitats que a l'Ajuntament de Falset puguin haver-hi, i, en quant a la denúncia feta per V. S., pot tenir la seguretat que també serà degudament depurada i seran preses les mesures pertinents.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Gràcies.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Senyors Diputats: Com sigui que he contribuït a la redacció d'aquesta Llei, em sembla estar en el cas de poder donar un aclariment a les paraules que troba confuses el senyor Simó i Bofarull.

Em sembla que en bon català es poden dir perfectament les dues coses, és a dir, accions resolutòria o de desnonament, la una o l'altra, és a dir, ambdues. En canvi, si diguéssim només acció, llavors sí que hauria d'ésser de desnonament o resolutòria. En català vol dir el mateix la o i la i en aquest cas, i, per altra banda, responia a això el Projecte de Llei i responia també a les interpretacions que aquí s'hi donaren, és a dir, que no capiguessin ni lès de desnonament ni, en general, les accions resolutòries de contracte.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Jo agraeixo moltíssim, en un adverbí a part, les paraules que he tingut a bé dirigir-me el senyor Conseller de Justícia i Dret. Jo no he fet el prec aquí, com diuen en castellà, *a humo de pajas*, sinó perquè en el meu cas s'hi troben molts, tant els interessats com els encarregats d'evaquar consultes que els interessats els demanen. Jo ja m'ho temia, que era així; així resulta que jo en tinc una interpretació autèntica. Sabem ara que no es pot exercitar. Jo la tinc com autèntica, tant per l'autoritat que em mereix el senyor Coromines com a lletrat, com pel lloc que ocupa aquí. Jo ja sé que ell hi té molt poca participació, gairebé gens, en aquesta Llei.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: En aquesta, sí.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: La que s'ha aprovat no té res a veure amb el dictamen que ell va presentar. (Rialles.) Però, de totes maneres, ha presidit, en nom del Govern, la discussió de la Llei, ha donat l'adhesió del Govern a aquesta Llei. L'hem de tenir com interpretació autèntica. Jo deploro que aquesta interpretació sigui d'aquesta manera. En canvi, jo m'hi havia de referir, i potser el cas de la meua ignorància sigui l'únic a Catalunya, ignorant aquesta acumulació. Això és perquè jo no he seguit continuadament la discussió d'aquesta Llei, i em semblava que era una Llei equivocada, que estava molt millor la proposició de la Minoria socialista i millor el Projecte del Govern; i tenia aquest dubte

i per això necessitava de fer aquesta pregunta sobre l'acumulació. Ara, així resulta que fins a fi d'any, si un pagès abandona la terra oblidant la funció social de la terra, o talla els arbres oblidant la funció social dels arbres, es podrà exercitar, sí, una acció criminal, però no el desnonament. Ja estem al cap del carrer; ja sabem de què es tracta. Li ho agraeixo molt.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Governació relatiu al Projecte de Llei d'ajornament de la data prevista per a la convocatòria d'eleccions municipals

(El senyor Secretari dona lectura al següent vot particular:

«L'ajornament de les eleccions que es proposa en el dictamen no afectarà a les eleccions municipals de Barcelona, les quals se celebraran en la data fixada en el Decret de Governació del 29 de setembre del 1933.

Palau del Parlament, 11 d'octubre del 1933. — Vallès i Pujals, Vidal i Guardiola i Rovira i Roure.»)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. ARNAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ARNAU: La Comissió no l'accepta.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: En absència del primer dels signants del vot particular, que havia de defensar-lo, he demanat la paraula per a recolzar aquest vot particular, en el qual es marca una vegada més i en una forma o en un aspecte concret el criteri d'aquesta Minoria en front del Projecte de Llei presentat pel Govern.

Aquesta Minoria va plantejar ja clarament el seu criteri, radicalment, totalment, oposat al principi d'ajornament de les eleccions municipals que havien de celebrar-se el 12 de novembre. Va oposar-s'hi, per creure—i no ha sentit després res que li fes variar aquest criteri—que no hi havia absolutament cap raó que justificués el que s'ajornessin unes eleccions convocades en virtut d'una Llei votada pel Parlament de Catalunya, convocades per al dia 12 de novembre, a pretext de què s'havien convocat unes eleccions generals per a una setmana després. S'ha dit aquí d'una manera reiterada — jo hi he d'insistir per a situar la nostra posició — que no hi hauria ningú que compregui el que sigui impossible celebrar unes eleccions generals una setmana després de les eleccions municipals, i que en canvi sigui possible celebrar unes eleccions municipals una setmana o quinze dies després d'haver-se acabat unes eleccions generals. És més; si alguna raó s'ha donat, és una raó contrària, perquè, quant a les eleccions municipals, hi ha la tramitació dels recursos, que han de seguir una tramitació establerta en la Llei i que han d'ésser resolts abans de la data fixada per la presa de possessió dels nous Ajuntaments, que és el dia 1.er de gener. Ens hi vàrem oposar per aquesta raó; ens hi vàrem oposar perquè no ens semblava natural que ni el Parlament ni el Go-

vern de Catalunya anés a remolc de disposicions preses d'una manera general, per tota Espanya, pel Govern, perquè si alguna raó hi havia d'haver, havia d'ésser en favor de la diferenciació, per marcar clarament que, en aquesta matèria de convocatòria i de celebració d'eleccions, Catalunya era un Poder que procedia amb autonomia. Hi havia encara una altra raó més fonamental, i és la de què nosaltres ens trobàvem davant d'una Llei votada pel Parlament de Catalunya; una Llei votada pel Parlament de Catalunya, no de qualsevol manera, sinó en virtut d'un acord, d'una concordança entre el Govern i les Minories respecte a la data en la qual havien de celebrar-se les eleccions municipals i en la qual havia de tenir lloc la renovació dels Ajuntaments de Catalunya. Es podrà dir — ho diu el Govern — : «El que ha votat el Parlament, el Parlament pot modificar-ho». Ah; és clar que sí!; en definitiva, el Parlament, té facultats per votar unes Lleis que modifiquin les Lleis votades amb anterioritat. Però el Govern ha d'usar d'aquesta facultat amb una gran parsimònia, si no vol ell mateix donar un exemple de manca de respecte a les seves pròpies disposicions i a les seves pròpies votacions; és a dir, no és possible que el Parlament de Catalunya converteixi la seva facultat legislativa — que és la més alta i la més angusta de les facultats que han estat atribuïdes al nostre poble i a les nostres institucions en el moment de recobrar l'autonomia — en una facultat de variar a cada moment les seves votacions al compàs del Partit que tingui una Majoria en el Parlament. Nosaltres creiem que això no pot fer-se; que això és contrari al prestigi del Parlament; que això és contrari a la serietat de les nostres deliberacions; que això és contrari al respecte que ha de guardar-se, per la Majoria i pel Govern, als pactes lícits, solemnement celebrats, per una raó d'interès públic, amb totes les Minories que formen aquesta Cambra. Per aquestes raons nosaltres vàrem oposar-nos d'una manera general i d'una manera total al Projecte de Llei d'ajornament de les eleccions municipals presentat pel Govern. Però la nostra oposició va ésser inútil; el nostre vot particular fou rebutjat: va prevaler, com és natural, el criteri i els vots de la Majoria. I avui, nosaltres, tenint en compte aquesta votació efectuada en la sessió darrera, la nostra Minoria concreta el seu criteri en un altre vot particular que marca una altra posició i que respon a un altre punt; és a dir, si voleu vosaltres, ajorneu aquelles eleccions municipals que en el moment de la presentació del Projecte de Llei no havien estat celebrades, ajorneu les eleccions municipals respecte de tots els Ajuntaments de Catalunya, però no les ajorneu respecte de l'Ajuntament de Barcelona, en el qual, per circumstàncies a què immediatament hauré de referir-me, el Govern de la Generalitat havia ja estimat que no podia esperar la convocatòria d'una manera general de les eleccions per Catalunya, sinó que havia de celebrar-se una convocatòria especial. L'altre dia, el senyor Lluhí i Vallescà, parlant precisament de l'art. 2.ⁿ del Projecte de Llei que estem discutint, feia referència a les limitacions que aquí s'imposen a l'activitat, a les funcions, a les facultats de l'Ajuntament de

Barcelona, al qual se'l subjecta a un règim de tutela, que és en realitat — deia ell amb raó — un règim de vilipendi, i ell demanava quines raons hi havia per a procedir d'aquesta manera. Jo he de dir que en un altre aspecte em sembla, encara, el Projecte de Llei que estem ara discutint, d'una gravetat extraordinària. Fa pocs dies, a darrers de setembre, el 29 de setembre, el Govern anterior, el Consell Executiu anterior, que presidia el senyor Pi i Sunyer, va presentar un Projecte de Llei establint ja unes limitacions per a les activitats i per a les funcions de l'Ajuntament de Barcelona, en el preàmbul del qual es deia el següent, entre altres coses: «No hi ha actualment al Consistori (feia referència al Consistori de Barcelona) una Majoria que pugui portar amb el degut sentit de responsabilitat la direcció de la gestió de govern». I afegia després: «Es evident, però, que degut a la intensificació de l'esmentada situació (la situació de desgovern, d'esmicolament, de manca d'aquest sentit de responsabilitat per portar una acció de govern), l'Ajuntament ha deixat de constituir un instrument viable de govern». De manera que nosaltres ens trobem amb un Govern de la Generalitat que en el preàmbul d'un Projecte de Llei presentat al Parlament de Catalunya, diu, que la majoria de l'Ajuntament de Barcelona i que l'Ajuntament de Barcelona mateix ha deixat de constituir un instrument viable de govern, i precisament perquè havia deixat de constituir un instrument viable de govern havia convocat les eleccions pel dia 12 de novembre sense esperar la convocatòria de les eleccions als altres Ajuntaments de Catalunya.

I bé; avui, sense que existeixin raons de cap mena — aquesta absència de raons de què he parlat abans d'una manera general és exactament la mateixa respecte de l'Ajuntament de Barcelona — ve el Govern de la Generalitat del qual formen part la majoria dels mateixos Consellers que hi havia en el Govern anterior i sense que s'hagi modificat la situació de l'Ajuntament de Barcelona, sinó al contrari, que aquesta situació s'ha agreujat a cada sessió i en la darrera encara amb més força que abans, ens presenten un Projecte de Llei en el qual es proposa que aquesta situació d'interinitat i de vilipendi subsisteixi durant més d'un mes encara, i que aquest Ajuntament de Barcelona, que no és un instrument viable de govern, subsisteixi encara per més temps subjecte a una situació de tutela i vilipendi.

I jo us dic: Quina raó hi ha per procedir d'aquesta manera? Jo crec, senyors, que donem una idea molt poc elevada de l'ús que fem de les nostres facultats legislatives, si qualsevol que llegeixi el preàmbul del Projecte de Llei anterior i tingui en compte el Projecte que estem avui discutint, hagi d'arribar a la conclusió que la Majoria i el Govern no han presentat aquest Projecte per cap més raó sinó per no afrontar unes eleccions municipals a Barcelona amb l'aspecte i sobre la base del desprestigi a què ha portat a l'Ajuntament de Barcelona l'administració de la vostra Majoria.

El Sr. BATTESTINI: I de la Lliga.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Es a dir, sacrificant el que són els interessos de Barcelona, subjectant la ciutat de Barcelona a seguir per més temps amb un Ajuntament que no és instrument viable

de govern, únicament i exclusivament per interessos electorals de la Majoria a la qual pertany el Govern de Catalunya. Jo crec que això és absolutament contrari al prestigi del Parlament de Catalunya, que és absolutament contrari al prestigi de les institucions autònomes de Catalunya i que és també contrari als interessos de la ciutat de Barcelona. Per consegüent, nosaltres proposem aquí que si voleu mantenir l'ajornament respecte dels altres Ajuntaments de Catalunya, en separeu i en feu excepció, almenys, per l'Ajuntament de Barcelona, i que respecte d'ell, tenint en compte la seva situació, que s'ha reflectit en el Projecte de Llei anterior en el seu preàmbul i que es reflexa en l'article 2.º del mateix Projecte de Llei que estem avui discutint, que no mantingueu aquesta situació impossible i que respecte d'ell l'exceptueu de les eleccions que ajornen en el vostre Projecte.

A això tendeix el nostre vot particular, que nosaltres considerem fonamental, que nosaltres mantenim i que si vosaltres no l'accepteu, com ha dit la Comissió, demanarem votació nominal perquè cada un prengui la seva part de responsabilitat en aquesta qüestió que afecta fonament els interessos de Barcelona i el prestigi del Govern i del Parlament de Catalunya. (*Rumors d'aprovació en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. ARNAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

(*Entra el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.*)

El Sr. ARNAU: Senyors Diputats: No crec que haguem de tornar a repetir els arguments que es varen fer en la discussió de la totalitat del Projecte. Nosaltres, ja varem dir d'una manera clara i terminant, tant per part de la Comissió com per part del Govern, el per què del motiu de l'ajornament de les eleccions municipals de Catalunya. S'ha parlat aquí diverses vegades de què es vulnerava l'esperit de la Llei, que el Parlament es venia a contradir en les coses que havia votat, però ja ens referíem nosaltres que en la convocatòria de les eleccions municipals per Barcelona i en les de tots els Ajuntaments de Catalunya es feia en el dia 12 de novembre per poder constituir els Ajuntaments el dia primer de desembre. I això, posat en aquest cas, també voldria dir que hi ha una vulneració de l'esperit de la Llei que va votar el Parlament, perquè el Govern feia constituir els Ajuntaments el dia primer de desembre; però quan es va fer això, per part dels representants de les Vostres Senyories no hi va haver cap mena de protesta en aquest sentit que s'avancesin les eleccions, contradint l'esperit de la Llei que diu que els Ajuntaments s'havien de constituir el dia 1.º de gener. Ni respecte d'aquest punt ni respecte del temps que hi havia per a reclamacions i protestes. Aquí s'ha de veure precisament la major bona voluntat i la major bona disposició per part del Govern i per part de la Comissió de poder anar al màxim possible dintre de l'esperit de la Llei que va votar el Parlament, perquè l'essencial de tot és que es fes tots els possibles perquè el dia primer de gener, tal com marca la Llei votada pel Parlament, es puguin constituir els Municipis de Catalunya i que es doni aquest termini de quinze dies per a donar lloc a les protestes que es puguin presentar en algunes po-

blacions respecte a les eleccions. Varen ésser convocades en realitat les eleccions per Barcelona i les de la totalitat de Catalunya en un dia diferent; però les eleccions s'havien de celebrar totes conjuntament el dia 12 de novembre, perquè aquest ha estat el criteri de què quan hi ha d'haver unes eleccions municipals, les eleccions siguin per tot Catalunya; perquè per importància que puguin tenir l'Ajuntament de Barcelona, el fet és que a l'Ajuntament de Barcelona podrien dir que s'han disgregat les seves forces, la qual cosa dóna lloc a què no hi pugui haver un govern amb autoritat suficient per imposar-se com a majoria, potser podríem trobar altres poblacions de Catalunya que es troben en aquest estat. Ja hem dit que si per part del Govern i per part de la Comissió no hi hagués aquesta bona disposició d'interpretar la Llei i de fer tots els possibles perquè el dia primer de gener es constituïssin els Ajuntaments, potser hi hauria hagut un fet o una necessitat que aquestes eleccions municipals haguessin sofert un ajornament una mica més llarg per les raons que exposàvem, pel fet que en aquestes eleccions el poble s'hagués de lliurar a dos sistemes electorals nous completament diferents els uns dels altres i a exercitar-se per primer cop el vot femení, pel fet que el sexe femení ha de intervenir per primera vegada en la vida pública de la nostra terra, i crec, en primer lloc, que no hi hauria d'haver cap sector de la Cambra que no volgués amb uns fets tan importants com són dues eleccions amb dos sistemes electorals completament diferents, dues eleccions de significat diferent, i que en un sexe que no havia tingut mai reconegut els seus drets i que els ha d'exercir per primera vegada, hi pugui haver en l'ambient polític de Catalunya, no d'un partit determinat, sinó de tots els partits, la necessària propaganda perquè el poble pugui votar amb veritable coneixement de causa. És per totes aquestes raons que en nom de la Comissió rebutjem aquest vot que proposa la Lliga Catalana.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell, per a rectificar.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Poques paraules per a rectificar al digne component de la Comissió senyor Arnau, perquè, en realitat, no ha contestat el senyor Arnau a les alegacions que havia formulat. Després d'elles queda subsistent que l'Ajuntament de Barcelona es troba en una situació tan excepcional, tan extraordinària, tan anòmala que havia motivat un Projecte de Llei de l'anterior Govern de la Generalitat, i resulta que vosaltres, per una conveniència electoral, aneu a allargar aquesta situació anòmala per un termini que el Govern anterior i tothom havia considerat absolutament impossible, i que, en conseqüència, per un interès de partit o per una qüestió de partit, deixeu la ciutat de Barcelona, per més temps del que és necessari, sense un instrument viable de govern. Per aquesta raó, nosaltres insistim en el vot particular i demanem votació nominal.

(Es procedeix a la votació nominal del vot particular. Es rebutja per 43 vots contra 9, d'acord amb les següents llistes de votació:

Senyors Diputats que han dit SI:

Sr. Abadal.
Sr. Carreres i Artau.
Sr. Duran i Ventosa.
Sr. Rovira i Roure.
Sr. Secanell.
Sr. Sol.
Sr. Tries de Bes.
Sr. Valls i Taberner.
Sr. Ventosa i Calvell.

Senyors Diputats que han dit NO:

Sr. Coromines.
Sr. Gassol.
Sr. Mestres.
Sr. Andreu.
Sr. Armendares.
Sr. Arnau.
Sr. Balart.
Sr. Bancells.
Sr. Battestini.
Sr. Bru.
Sr. Canturri.
Sr. Casademunt.
Sr. Cerezo.
Sr. Colldeforns.
Sr. Companys (J.)
Sr. Dalmau.
Sr. Fàbregues.
Sr. Fonthernat.
Sr. Galés.
Sr. Guinart.
Sr. Irla.
Sr. Magre.
Sr. Mora.
Sr. Riera.
Sr. Rovira i Virgili.
Sr. Sellés.
Sr. Sauret.
Sr. Soler i Bru.
Sr. Tauler.
Sr. Torres.
Sr. Ruiz i Ponseti.
Sr. Serra i Moret.
Sr. Casanelles.
Sr. Comes.
Sr. Lluhi.
Sr. Xirau.
Sr. Lloret.
Sr. Serra i Húnter.
Sr. Dencàs.
Sr. Companys (L.)
Sr. Dot.
Sr. Gerhard.
Sr. Casanovas.)

(El senyor Secretari llegeix el següent vot particular:

«L'ajornament de les eleccions a què el dictamen es refereix, no tindrà aplicació respecte dels Ajuntaments regits per Comissions gestores nomenades en mèrits de la Llei del 25 de març del 1933 o per qualsevol altre motiu.

Palau del Parlament, 11 d'octubre del 1933.
— Vidal i Guardiola, Vallès i Pujals i Rovira i Roure.»

El Sr. ROVIRA I ROURE: Demano per parlar.
El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. FONTBERNAT: La Comissió no accepta el vot particular.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rovira i Roure, com a signant del vot particular.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Senyors Diputats: Després de plantejar el problema fonamental que afecta a l'Ajuntament de Barcelona, res menys que per la paraula autoritzadíssima del meu company senyor Ventosa i Calvell, és indubtable que en aixecar-se el més humil dels Diputats d'aquesta Minoria fa prejutjar ja que, indubtablement, no anireu a l'acceptació d'aquest vot particular; però és indispensable, amb tot i això, que la nostra Minoria fixi la posició respecte d'aquest particular. Però amb l'objecte de no cansar excessivament l'atenció de la Cambra anant a la defensa successiva de diferents vots particulars, em permetreu en aquests moments ocupar-me de tots aquells vots particulars que fan referència a les Comissions gestores, i en conseqüència, defensar-los tots d'una sola vegada, si bé en quant a la votació demanarem la votació successiva, pel senzill motiu de què pot molt ben ésser que els senyors Diputats estimin que algun dels vots particulars no pot ésser admès i, en canvi, ho poden ésser altres dels presentats per aquesta Minoria.

Nosaltres entenim que quan s'aprovà la Llei de substitució dels Ajuntaments de l'art. 29 s'anava a cometre una arbitrarietat, i nosaltres en aquell moment vàrem expressar la nostra oposició a la Llei de què es tractava, per la senzilla raó que creïem que no venia més que a substituir un caciquisme, segons es deia pels individus de la Majoria, per un altre caciquisme de natura semblant o pitjor. Demostrarem — i la pràctica ho ha corroborat — que és un caciquisme empitjorat. Nosaltres estimem que ha resultat empitjorat aquest caciquisme perquè en la pràctica s'ha demostrat fins a l'evidència que la Llei del 25 de març proppassat, en quant vingué a substituir els Ajuntaments de l'article 29, ha estat una arma esgrimida en tot moment pel Conseller de Governació per a fer caciquisme en tots els pobles, com fàcil serà demostrar, i ensem ha estat també esgrimida pels Alcaldes, Presidents d'aquestes Comissions gestores, que en tot moment, vulnerant inclús aquella mateixa Llei per la qual es varen crear, ens trobem, dia darrera dia, que només fan obres de caciquisme, anant successivament a realitzar un conjunt d'actes que la mateixa Llei que els va crear els prohibeix.

Estimem nosaltres, en primer terme, que hi ha hagut un veritable caciquisme àdhuc des de la mateixa Conselleria de Governació del Govern de la Generalitat de Catalunya, perquè no solament no s'ha atès estrictament aquelles normes que hi havia en quant al nomenament de les Comissions gestores, sinó que hi ha casos de tal naturalesa, que han de promoure forçosament la indignació, en quant es tracta — n'he de citar un — inclús de privar de la representació a aquesta Minoria després d'haver obtingut un nomenament. Nosaltres ens hem trobat que malgrat els nomenaments fets, en el moment en què entrà en vigor la Llei de 25 de març del 1933, després de l'ajornament de les eleccions que s'havia decidit que se celebrassin el mes d'abril, vingueren els nomenaments aquests en qüestió, i des de la data del seu nomenament hem vist un conjunt de rectificacions, rectificacions a voltes de gestors nomenats

precisament per l'Esquerra Republicana de Catalunya. I ens trobem que hem vist en uns pobles i altres pobles que quan hi havia Presidents i gestors que no s'avenien a les exigències de l'Esquerra, venia immediatament la substitució d'aquests gestors. Hi ha, per exemple, el cas de Figuerosa, on és públic i notori que es deia i es sostenia que era necessari que la Comissió gestora anés a la suspensió i destitució del seu Secretari, i perquè el seu President deia i afirmava que li ho prohibia concretament la Llei mateixa per virtut de la qual havia estat nomenada aquella Comissió gestora, aquest President, segons manifestació pròpia, a desgrat que no incorria en incompatibilitat de cap mena, a desgrat de no haver renunciat, ha estat substituït. I si es vol afirmar per l'Esquerra que en aquest cas concret, en definitiva, es tracta d'un individu nomenat pel Conseller de Governació, que la Llei no diu ni autoritza que pugui ésser remogut, però que podria venir-se a sostenir la teoria, absurda al meu entendre, que aquesta substitució era possible des del moment en què havia estat nomenat pel Conseller de Governació, jo citaré un altre cas, que és encara més absurd en quant significa la prohibició de la representació a aquesta Minoria: el de Viella. En aquest cas de Viella, nosaltres teníem nomenat un gestor, per haver obtingut un dels dos llocs de major nombre de vots en les eleccions del 20 de novembre passat, i aquest gestor, sense haver dimitit, sense existir en ell cap mena d'incompatibilitat, un dia fou substituït i fou nomenat un senyor que viu a Viella mateix i que porta un cognom que representa ja en si la significació del seu esquerrisme, des del moment que porta el mateix cognom d'un Diputat d'aquest Parlament que milita en les files de l'Esquerra. El cert i evident és que aquest senyor Espanya no ha estat proposat per nosaltres, i que, en canvi, el senyor Riu havia estat proposat per nosaltres i ha estat foragitat de l'Ajuntament de Viella.

(Ocupa la presidència el Vice-president segon, senyor Antoni Martínez i Domingo.)

Això ens demostra que el caciquisme s'està fent des de la Conselleria de Governació, fins a tal extrem que ni tan sols se'ns ha arribat a mantenir aquell mínim de participació que ens havia estat reconegut per la Llei del 25 de març proppassat. I no solament és així, sinó que àdhuc en casos d'incompatibilitat, és de notar i és d'observar que mentre aquesta ha estat mantinguda en allò que afectava els nostres Regidors, en canvi, respecte d'altres Regidors, d'altres gestors nomenats per l'Esquerra, no eren substituïts aquells que incorrien en una causa manifesta d'incompatibilitat. I així, fent-se caciquisme des de la Conselleria de Governació, ens hem trobat que mentre a Vilanova de l'Aguda era substituït el nostre Regidor, el nostre gestor, perquè s'estimava que hi havia una determinada incompatibilitat, pel contrari ens trobem amb el cas de Sanaüja, amb el de Talladell, amb el cas de Tiurana, en els quals hi havia individus que s'havien adherit a la Dictadura i n'havien obtingut càrrecs, i altres que eren parents dels Secretaris, i altres que eren individus processats, i per tant, inhabilitats per a l'exercici de llocs polítics; i tot això, perquè havien estat nomenats per l'Esquerra no se seguia respecte a ells el mateix procediment, el mateix

criteri que s'havia sostingut en relació a Vilanova de l'Aguda. Això ens demostra, senyors Diputats, que s'està mantenint un cacicat absolut de la Conselleria de Governació en relació a aquestes Comissions gestores.

Però el cacicat que es manté per aquestes Comissions gestores, no solament es manté des de la Conselleria de Governació, sinó que, a més, les mateixes Comissions gestores són en cada poble un focus de caciquisme. Nosaltres havíem sostingut ja en el moment en què s'anava a la discussió i a la votació de la Llei del 25 de març proppassat, que era intolerable que anéssim al nomenament d'un conjunt d'Ajuntaments de caire governatiu, perquè era tornar a allò de què tant havíem blasmat, que en vigílies d'eleccions s'anés a la renovació dels Ajuntaments que estaven constituïts en virtut de la Llei, per altres Ajuntaments que eren de caire exclusivament governatiu. Se'ns afirmava que és que l'art. 29 era un absurd de la Llei electoral, i en canvi, poc després, hem vingut nosaltres al Parlament de Catalunya i, en fer la Llei Municipal, no hi hem fixat un article 29 però sí que hi hem assenyalat quelcom que té la mateixa eficàcia que aquest article 29, i és que nosaltres hem establert en aquesta Llei municipal que solament podran ésser votades en el moment en què se celebrin les eleccions les diferents llistes que hagin estat presentades en moment oportú i aquestes llistes poden presentar-les els Partits polítics i els grups d'electors en determinat nombre; però, ¿i si existeix una sola llista no equivaldrà això a l'art. 29 des del moment que no es podrà votar més que aquesta llista en qüestió?

(Entra el senyor Conseller d'Agricultura i Economia.)

Però, concretant, el caciquisme demostrat en tot moment per les Comissions gestores, fou ja ocasió que quan el meu bon amic i company senyor Vallès i Pujals, davant d'aquest Parlament, va promoure una interpellació amb tota l'eloqüència que sempre l'acompanya, jo també vaig haver de dir unes breus paraules per a significar l'existència del cacicat dintre d'aquestes Comissions gestores, demostratiu de la forma amb què venien actuant després de llur creació. Si, això ocorria en aquells dies, això subsisteix avui, i a desgrat que hi havia unes normes taxatives en la Llei del 25 de març proppassat, és indubtable que aquelles normes havien estat vulnerades i malgrat de la denúncia que jo feia en ple Parlament al Conseller de Governació, cap — cap, absolutament cap — d'aquells fets a què es referien les denúncies, ha estat subsanat després de la meua intervenció d'aquell dia. I, pel contrari, hem vist que aquest caciquisme ha vingut augmentant. Hem vist que en tot moment han aparegut noves destitucions de Secretaris, d'empleats municipals, i no solament això sinó àdhuc la resistència d'aquestes Comissions gestores per portar a efecte determinades sentències dictades pels Tribunals de Justícia. I així, per exemple, hi ha la Comissió gestora de Fondarella, i allí ens trobem que ha existit una sentència del Tribunal contenciós, en virtut de la qual s'ordena que es reposi immediatament el Secretari d'aquell Ajuntament. I aquesta Comissió

gestora s'hi resisteix, i no solament això, ja que el caciquisme no es practica solament en les Comissions gestores, sinó en el Govern de Catalunya, i àdhuc pel Governador general de Catalunya, que en vista que aquest funcionari volia i significava el seu desig d'ésser reposat, conforme deia la sentència del Tribunal Contenciós, fou cridat a Barcelona, al Palau del Governador general, per a significar-li la necessitat que no prenguéssin possessió, no obstant i que la Llei l'emparava perquè la sentència era ferma. Amb tot i això la Comissió gestora, conminada reiteradament pel Tribunal per aquesta obra de caciquisme, es resistia i segueix resistint-se a donar possessió a aquest funcionari. I no solament això, sinó que diu ben taxativament, ben terminantment la Llei del 25 de març proppassat, que no és possible que es vagi a prendre cap acord pel qual sigui necessari per la seva adopció la concurrència de determinat quòrum. Per si no era prou clara la Llei, existeix una Circular del Conseller de Governació en la qual taxativament es diu que no es pot anar a la destitució de funcionaris municipals. Jo un dia vaig aixecar-me en aquest Parlament i preguntava al senyor Conseller l'abast que havia de tenir la circular en qüestió, i que expliqués si era possible anar a la suspensió dels funcionaris, després que s'establís no solament en la circular, sinó en el Reglament d'empleats municipals. I el senyor Conseller de Governació manifestava que tampoc no es podia anar a la suspensió per les Comissions gestores i solament en relació a determinats funcionaris es podia anar si es formava prèviament un expedient en qüestió. I malgrat tot això, nosaltres ens trobem que a Omells de Na Gaia ha estat destituït un Agutzil. I es va aixecar un dia un senyor Diputat i ens deia que havia estat suspès per unes determinades raons; però el cert i indiscutible és que podran existir o no existiran aquestes raons, però si que és innegable que no s'ha format expedient per la comprovació d'aquestes raons.

I no és tan sols això, sinó que molt recentment s'ha registrat altre cas a l'Ajuntament de Tèrrens, en l'Ajuntament del qual s'ha anat a la suspensió per temps il·limitat — malgrat de la prohibició taxativa que existeix en la Llei de què la suspensió no podrà ésser superior a dos mesos, quan la suspensió no pot ésser ni tan sols per un dia sense la formació de l'oportú expedient — de dos funcionaris d'aquell Ajuntament, si a això s'acompanya aquell conjunt d'arbitrarietats comeses per les Comissions gestores a què ens vàrem referir en anterior ocasió, allò a què hem al·ludit tantes vegades, inclús en coses tan minces com són el fet que, amb ocasió de les festes majors, no es puguin fer en els pobles determinats envellats i també de coses de major categoria, coses de major transcendència, com és el que fa referència a prohibir o dificultar la propaganda política i social que es pugui fer, podríem dir-ne moltes coses. Així, per exemple, la Comissió gestora de Camarassa es va trobar en un cas en què, havent-se sol·licitat la celebració d'un míting de dones, va prohibir la celebració d'aquest míting, al·legant-se que per celebrar-lo era necessari que es demanés en determinada forma permís, quan el cert és que era necessari tan sols l'oportuna

comunicació que s'anava a celebrar l'acte. Però sigui com sigui, es va demanar el permís que exigia la Comissió gestora, i quan el permís va estar demanat, el President de la Comissió gestora va significar ben clarament que no volia deixar celebrar el míting, perquè es tractava d'un acte en el qual sols hi prenien part dones i sols s'autoritzaven actes en què hi prenguessin part homes o homes i dones. Com fàcilment es veu, aquesta és una excusa ben fútil i demostrativa de què si es volia que al míting hi assistissin homes, era indubtablement que es volia enviar una determinada fracció a determinats individus per promoure aldarull en l'interior del local on se celebrés el míting. Però, sigui uns o altres els motius, l'indubtable és que això representa la comissió d'un vertader delictes des del moment en què es va contra les garanties constitucionals establertes. Els motius de què aquests fets ocorrin deuen cercar-se en el caciquisme que es ve desenrotllant des de la Conselleria de Governació de la Generalitat, en el caciquisme que es desenrotlla en totes les Comissions gestores.

El precepte taxatiu de la Llei del 25 de març i el precepte taxatiu de la Llei de la seva pròrroga de l'11 d'agost, fa que nosaltres, en el moment en què s'hauria d'anar a una segona pròrroga en virtut de la creació d'un tercer termini, per la subsistència d'aquestes Comissions gestores, creiem necessari significar a la Cambra la nostra oposició a aquesta pròrroga, especialment en el que es refereix a les Comissions gestores.

El Sr. FÀBREGA: Ara entra en el tema!
(Diversos senyors Diputats de la Majoria diuen paraules que no s'entenen.)

El Sr. ROVIRA I ROURE: Em sembla, senyor Fàbrega, que des del primer moment estic parlant de les Comissions gestores, demostrant fins a l'evidència les arbitrietats pròpies del caciquisme en què s'inspiren.

El Sr. FÀBREGA: Doncs, això deuria ésser motiu d'interpellació.

(Per uns moments s'entaula un viu diàleg entre el senyor Rovira i Roure i diversos Diputats de la Majoria, que la confusió impossibilita de recollir. El President imposa ordre amb la campaneta.)

El Sr. ROVIRA I ROURE: Siguí com sigui, en una forma o en altra la V. S., senyor Fàbrega, té el camí expedit per demanar la paraula i exposar-nos el seu criteri, però el que no es pot justificar és que vingui amb absurdes interrupcions que no tenen fonament de cap naturalesa.

La subsistència d'unes Comissions gestores d'aquesta natura, senyors Diputats, sols ens demostren que si varen ésser creades aquelles Comissions en el mes de març proppassat, era perquè estava frissosa la Conselleria de Governació de la Generalitat de tenir un instrument de caciquisme per a poder fer les eleccions. I per aquest motiu, nosaltres, que ens vàrem oposar en el moment en què es discutia la Llei de març proppassat, que ens vàrem oposar a la seva pròrroga i que tan sols vàrem accedir després de fer-se una promesa formal per part del senyor Conseller de Governació de què es celebrarien les eleccions en la data que assenyala la Llei municipal, és indis-

cutible que en el moment en què es pretén una nova pròrroga demostrativa de què sols es vol que subsisteixi aquest caciquisme, nosaltres hem de significar el nostre vot en contra. La Llei de pròrroga de les Comissions gestores deia terminantment que aquestes acabarien el seu mandat dintre dels tres mesos, i com que els tres mesos de pròrroga acaben, precisament, en la primera quinzena del mes de novembre, és indiscutible que si no volem anar contra la Llei hem de fer que cessin les Comissions gestores en el moment en què, segons la Llei, han de cessar.

Deia el senyor Arnau que nosaltres parlàvem d'infraccions de la Llei i volíem oblidar-ne una. El senyor Arnau estava en fals en la seva posició i solament volem donar com argument el fet que no s'ha infringit la Llei una vegada, sinó que s'ha infringit dues vegades, i fins existeix una tercera infracció de la Llei, des del moment que existeix aquesta promesa formal que les eleccions per a renovar les Comissions gestores es portaran a cap en el terme de tres mesos. I si es va a fer una pròrroga de tres mesos, voler ara imposar aquesta segona pròrroga, és voler que subsisteixi el caciquisme.

Una altra de les esmenes que hem presentat comporta com a conseqüència la necessitat de subsanar aquell conjunt de barbaritats i d'arbitrietats a què hem alludit; aquell conjunt de substitucions i substitucions que han vingut moltes vegades aplicant-se fins obligant els funcionaris a què demanin determinades llicències, de vegades sense sou i altres amb sou.

Es per aquest motiu que nosaltres volem significar que si realment vol demostrar-nos la Conselleria de Governació, si vol efectivament el Conseller de Governació actual — que des del moment que ha estat substituït la persona del Conseller anterior pel senyor Mestre i aquest en regir els destins de la Conselleria de Governació de la Generalitat creu que han de canviar els procediments que han vingut aplicant-se —, nosaltres li donarem el camí expedit. Nosaltres en aquest vot particular signifiquem que si certament es vol que subsisteixin les Comissions gestores per uns quants dies més, cosa a la qual nosaltres ens oposem, quan menys que s'accepti aquest vot particular nostre, en el qual signifiquem la necessitat d'anar a la reposició immediata d'aquell conjunt de funcionaris que han estat substituïts, suspesos o destituïts sense complir-se els requisits legals i en contra del preceptuat en la Llei de 25 de març del 1933. Si realment es vol demostrar que no existeix un cas de caciquisme absolut, és indubtable que el camí el té ben expedit la V. S. amb l'acceptació d'aquest vot particular, inclús amb la formació de la Comissió proposada per aclarir les coses que puguin haver-hi amb facultat suficient per anar a la reposició dels funcionaris en qüestió i denunciar davant dels Tribunals els delictes que s'hagin comès en relació a aquestes substitucions, suspensions i destitucions, vertaders delictes des del moment que són d'infracció manifesta d'un precepte legal.

Nosaltres, senyors Diputats, hem vist com en el Parlament de Catalunya ha estat aprovat un conjunt de Lleis que cap d'elles té un caràcter d'universalitat per a tots els catalans, perquè nosaltres hem vist com la majoria de les Lleis aprovades ho eren

tan sols per a satisfer determinats desigs de sectors o de grups polítics, com, per exemple, la Llei de 25 de març del 1933, i per a satisfer determinats estaments i classes socials, com amb la Llei dita de solució dels conflictes de Conreu.

Nosaltres entenem que, quan menys, la Llei municipal havia d'ésser una Llei votada per tots els catalans, però acaba de demostrar Esquerra Republicana de Catalunya, amb la seva actuació i amb la presentació de la pròrroga que ara estem discutint, que no és així, per a poder anar a les eleccions no en la data establerta en la Llei en qüestió, si no en aquella data que ella estimi més oportuna i beneficiosa.

Per aquestes consideracions, nosaltres proposem que, a l'objecte de què no puguin subsistir aquestes enormitats, s'acceptin els vots particulars que hem presentat a la Mesa. (*Molt bé!, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. FONTBERNAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Fontbernà té la paraula.

El Sr. FONTBERNAT: ¿Què diria el senyor Rovira i Roure si ara jo li contestés tota aquesta història d'Agutzils, d'envelats, de Secretaris, etc., que no fa referència al vot particular de què es tractava?

Jo no vull fer aquest greuge al senyor Rovira i Roure. Nosaltres tenim molta tasca a fer...

El Sr. TRIES DE BES: Ja es veu, ja! (*Rialles.*)

El Sr. FONTBERNAT: ...i els companys de la Minoria de Lliga Catalana es veu que no en tenen tanta, perquè no governen.

El Sr. DURAN I VENTOSA: No tanta no!

El Sr. TRIES DE BES: Nosaltres estem a mig jornal. (*Rialles.*)

El Sr. FONTBERNAT: Perquè, senyors de la Minoria de Lliga Catalana, com diu l'adagi català, qui no té res a fer el gat pentina. Senyors de la Minoria Catalana, aquí no venim a pentinar gats.

El Sr. VALLS I TABERNER: Així, els gats sou vosaltres! (*Rialles.*)

El Sr. FONTBERNAT: Jo sóc, potser, més novell que vosaltres en coses parlamentàries, però potser el rodar món m'ha fet veure més parlaments que la V. S. He escoltat atentament en tots ells i he vist que en els mateixos solament s'hi porten coses concretes.

El Sr. TRIES DE BES: No exagereu, no exagereu!

El Sr. FONTBERNAT: El senyor Tries de Bes no em fa pas res que m'interrompi, fins i tot m'agrada. Però jo he de referir-me a allò manifestat pel senyor Rovira i Roure en el seu llarg parlament ben humil, ell mateix ho ha dit, i he de dir al senyor Rovira i Roure que ell no veu que discutim un vot particular de la V. S., que si la Cambra em permet tornaré a llegir. (*Dóna lectura al vot particular publicat anteriorment.*)

Doncs si vostè vol, senyor Rovira i Roure, perquè nosaltres tenim pressa i tasca a realitzar, parlarem d'això, però no d'altres coses. La V. S. ha parlat dels envelats que estima tant el senyor Vallès i Pujals i que jo també estimo; però, francament, no sé a què venia. Però com que també

ha parlat de la Llei del 25 de març, jo diré que aquesta Llei del 25 de març diu que les Comissions gestores acabaran la seva missió en el moment que els Ajuntaments nous prenguin possessió. Els Ajuntaments nous prendran possessió el 1.er de gener i, per tant, les Comissions gestores hauran acabat el dia 1.er de gener.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No; aquí està l'equivocació.

El Sr. FONTBERNAT: Ja farà el favor de defensar-ho la V. S. Jo he de dir concretament que la renovació dels Ajuntaments tindrà lloc el dia 1.er de gener.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Menys aquells en els quals hi hagi recursos.

El Sr. FONTBERNAT: Siguin fetes les eleccions el dia 19, el dia 17, el dia 11, o el dia que sigui, perquè ara no parlem de dies, la qüestió de les Comissions gestores ja ha estat discutida i tot això és ben sabut, tant com allò dels envelats, allò dels Agutzils i allò dels Secretaris, i, per tant, no cal parlar-ne més.

El Sr. VALLS I TABERNER: Si ho heu fet vosaltres, està clar que ho sabeu!

El Sr. FONTBERNAT: Els Ajuntaments han de prendre possessió el dia 1.er de gener, i aquell dia les Comissions gestores hauran acabat la seva missió. Ara bé; si la V. S. vol algun altre ressenyament, ja rectificarà i tindrem molt de gust en contestar-li allò que abans el meu estimat President no ha tingut sort de contestar. S'ha dit que el senyor Arnau no havia contestat res del que se li havia dit, i jo ja sé també, senyor Rovira i Roure, que tampoc hauré contestat res del que la V. S. volia. La Comissió rebutja novament el seu vot particular.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: ¡Votant en teniu prou vosaltres!

El Sr. FONTBERNAT: Això demostra que anem per feina.

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Per rebutjar en absolut tots els adjectius que, potser en una forma gairebé incendiària, de «barbaritat» i de cosa una mica exagerada, ha posat de manifest el senyor Rovira i Roure...

El Sr. TRIES DE BES: I els substantius.

El Sr. CONSELLER de Governació: Amb molt poca substància! (*Rialles.*) La gestió del senyor Conseller de Governació ha estat complir exactament la Llei votada per aquest Parlament, i en tots aquells casos que jo tinc en aquests moments a les mans, en els quals s'han produït denúncies o reclamacions, s'ha incoat expedient i s'ha procurat resoldre'ls amb la màxima justícia.

Evidentment, s'ha muntat com una mena de castell de focs artificials a l'entorn de les Comissions gestores, però cal deixar ben sentat que el nombre de Comissions gestores arriba, aproximadament, a cinc-centes, i no obstant això, els casos en què hi han hagut denúncies concretes i que jo tinc aquí, a més d'alguns que les VV. SS. han tingut l'amabilitat de facilitar-me, no passen dels vint-i-cinc. I jo dic que, normalment, inclòs amb els Ajuntaments més ben constituïts, en els milers d'Ajuntaments que hi ha

a Catalunya, trobariem sempre vint-i-cinc casos en què es pugui aplicar el mateix que les VV. SS. han dit de les Comissions gestores.

Jo ja sé que l'anterior Conseller de Governació va posar per la seva banda tota la cura en aquests casos, encara que probablement és possible que no tots els casos hagin estat resolts en la forma com la V. S. interpretava la solució de justícia, però s'ha procurat donar la solució més justa a tots els casos i expedients formulats.

Ara bé; hi ha un altre aspecte que és ben interessant de recollir, i és que en algunes d'aquestes informacions s'ha donat el cas de què els Ajuntaments han estat desobeïts pels seus empleats, agutzils i Secretaris, de que la V. S. parlava, fonamentant-se en què algú els havia dit que podien fer allò que volguessin perquè les Comissions gestores no podien treure ningú.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rovira i Roure.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Senyors Diputats. Cal reconèixer que el senyor Fontbernat ha dit unes veritats que no podem desmentir, i quan es fan afirmacions certes per part de l'Esquerra Republicana de Catalunya, nosaltres estem en tot moment disposats a reconèixer-les.

El senyor Fontbernat ha reconegut que s'ha de dir que no havia contestat cap dels arguments meus. El senyor Fontbernat afegia que aquest conjunt d'actes de caciquisme que s'havien comès els conceïen ells bé, i és lògic que els coneixin bé, perquè és l'Esquerra Republicana de Catalunya, precisament, la que ho demostra amb les afirmacions que fan els seus Diputats en aquest Parlament, ja que algunes vegades han manifestat que encara se'n feia poc. Això és demostració evident dels actes de caciquisme fets per les VV. SS.

Nosaltres, senyor Fontbernat, hem de complir una missió aquí i venim a complir-la. El senyor Fontbernat possiblement tindrà la seva feina en els repartiments de contingent.

El Sr. FONTBERNAT: No en parli d'això; dels contingents faci una interpellació, senyor Rovira i Roure.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Jo discuteixo que es faci al Parlament l'afirmació del senyor Fontbernat de què aquí no fem feina, sinó que s'ha de fer fora d'aquí, perquè és atacar la llibertat dels Diputats que tenim perfecte dret a vindicar en tot moment quin és respecte de cada problema el nostre criteri.

El Sr. FONTBERNAT: És obstruir, això!

El Sr. ROVIRA I ROURE: No és obstruir precisament, senyor Fontbernat, perquè si la Vostre Senyoria hagués escoltat les meves primeres paraules no hauria fet l'afirmació que ha fet en la seva contestació, ni podria dir ara precisament que es tracta d'obstruir. Jo començava dient que per a no tenir d'aixecar-me diverses vegades a defensar quatre vots particulars, en un sol discurs, d'una sola vegada, jo defensaria aquests quatre vots particulars, però que fóra requisit indispensable que s'anés a la votació successiva per si de cas estimava la Cambra que algún dels vots particulars podia ésser acceptat.

El Sr. TRIAS DE BES: Anem a preu fet.

El Sr. ANDREU: Ja li agraïm que s'estalviï tres intervencions.

El Sr. ROVIRA I ROURE: La V. S. ho havia entès molt bé. (El senyor Fontbernat fa senyals afirmatives.) Doncs si ho havia entès la V. S. bé, perquè quan en discutir el vot particular, s'ha limitat a llegir el primer vot particular i no els quatre vots particulars que jo defensava?

El Sr. FONTBERNAT: Em permet? Perquè en aquest primer vot particular, hi ha l'essència de tot això.

El Sr. VALLS I TABERNER: I la presència.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Doncs a més del vot particular a què s'ha referit el senyor Fontbernat, existeix un altre vot particular en el qual es diu «que per la Conselleria de Governació, i en el termini improrrogable de deu dies, es faci una relació de totes les destitucions, llicències amb sou o sense sou i altres moviments de personal acordats pels Alcaldes i per les Majories de les Comissions gestores. En l'improrrogable termini de cinc dies després de la terminació de la llista, la Conselleria de Governació deurà d'anullar tots els nomenaments fets, totes les llicències forçoses atorgades contra la voluntat dels interessats.»

El Sr. FONTBERNAT: Perquè no demaneu la lluna, també?

El Sr. ROVIRA I ROURE: Hi havia un altre vot particular que deia «que havent demostrat l'experiència les constants infraccions de la Llei del 25 de març del 1933 per part dels presidents de les Comissions gestores o per part de la majoria de les mateixes, i essent natural que malgrat les constants promeses i advertències del Govern aquestes infraccions vagin en augment, es nomeni una Comissió parlamentària de set Diputats en la que hi estiguin representades proporcionalment totes les Minories, a l'objecte de comprovar ràpidament totes les infraccions perquè puguin ésser comprovades i corregides». I existia un altra vot particular que deia «que en atenció als termes molt precisos en què fou prorrogada per Llei d'11 d'agost del 1933 la vigència de la del 25 de març sobre govern municipal per Comissions gestores, es prohibeix a aquests fins a la data de la presa de possessió dels nous Ajuntaments, no solament les actuacions prohibides fins avui, sinó totes aquelles altres que no consisteixin en el manteniment normal de la vida administrativa sobre la base del compliment estricte de preceptes legals, amb l'exclusió de tota iniciativa».

Com que hi havia aquests vots particulars, era necessari que s'assenyalés la forma caciquil en què han vingut actuant el Govern de la Generalitat i les Comissions gestores, i conseqüència d'aquesta actuació nefasta, conseqüència d'aquesta actuació que nosaltres hem de rebutjar, havia d'ésser precisament la presentació d'aquests vots particulars, i en la meua argumentació, perquè no es pogués afirmar, com pretenia indubtablement afirmar el senyor Fontbernat, per la forma en què ve fent les interrupcions, que tot això era fantasia, que aquests actes caciquils no n'hi havien hagut, era necessari que s'anessin assenyalant un darrera l'altre aquests casos, per a demostrar l'existència del mateix i demostrar també la necessitat de la seva

extirpació. Per aquests motius nosaltres entenem que no poden existir el caciquisme que es vol defensar pels homes de l'Esquerra, d'aquest caciquisme que amb tanta claredat deia el senyor Riera que encara no n'hi havia prou... (*Rumors i protestes en la Majoria.*)

El Sr. SELLES : Els advocats de l'Estat del temps de la dictadura ho feu bé.

El Sr. ROVIRA I ROURE : El que fem és demostrar que el que vosaltres esteu fent és una altra dictadura ; que esteu imposant Comissions gestores que no són més que Regidors de caire governatiu per poder anar a fer les eleccions. ¿No és això una veritable dictadura, senyor Cunillera? (*Com que pronuncia aquest nom adreçant-se al senyor Andreu, i aquest diu : «No, home, no», es produeixen rialles.*)

El Sr. ARNAU : És una Llei votada pel Parlament.

El Sr. TRIES DE BES : És molt significatiu això.

El Sr. ROVIRA I ROURE : És indubtable, senyors Diputats, que si no m'assistia la raó, en lloc de les interrupcions constants dels homes d'Esquerra Republicana de Catalunya, que signifiquen que encara no n'hi ha prou, que assenyalen en tot moment que això deu subsistir, que no volen acceptar els nostres vots particulars...

El Sr. ANDREU : Això és argumentar amb un equivoc ; no ho ha dit ningú.

El Sr. ROVIRA I ROURE : Ho han dit diversos Diputats, senyor Andreu... I ara sí que li dic el nom. (*Rialles.*) No em negarà la V. S. que diversos senyors Diputats han afirmat d'una manera categòrica que encara no n'hi havia prou ; que era necessari les destitucions de funcionaris...

El Sr. ANDREU : Funcionaris de quan el caciquisme de la V. S., d'aquests encara se n'han tret pocs ; això volíem dir.

El Sr. ROVIRA I ROURE : També diuen que no se n'han tret prous, ja siguin d'una naturalesa o d'una altra.

El Sr. ANDREU : Dels que abstenint-se del compliment del seu deure, es posen en qüestions polítiques i al servei del caciquisme de sempre ; d'aquests !

(*El senyor President reclama ordre.*)

El Sr. ROVIRA I ROURE : Senyor Andreu...

El Sr. ANDREU : Això ho defensaré aquí i a tot arreu.

El Sr. ROVIRA I ROURE : Si existeix certament el fet que afirma el senyor Conseller de Governació de què per part de determinat funcionari existeix una negligència de tal naturalesa que pugui tenir inclús el caràcter de delictes, no s'hi val que per part dels Ajuntaments, siguin de caire governatiu, com són les Comissions gestores, siguin d'una altra naturalesa qualsevol es conculqui la Llei pel sol fet de què aquests funcionaris l'hagin inculcada també, i el que correspon en aquests casos és fer l'oportuna denúncia als tribunals de justícia perquè es castiguin aquells funcionaris si és que han comès algun delictes, i aleshores seran els Tribunals de Justícia els que determinaran si correspon o no...

El Sr. ANDREU : I durant l'any i mig que s'instrueixi el sumari?

El Sr. ROVIRA I ROURE : Durant l'any que s'instrueixi el sumari serà precisament el jutjat qui haurà de resoldre, però sota cap concepte no existeix Llei terminant en què es digui que no es pot anar a determinades substitucions, ni es poden emparar els Diputats d'Esquerra Republicana de Catalunya anant a demanar al Govern de la Generalitat, com s'ha demostrat en les últimes interpellacions que hi ha hagut, que aquesta Llei sigui conculcada i el Conseller de Governació accedeixi precisament a aquest conjunt de coses... (*Grans rumors i protestes en la Majoria, que talla la campaneta presidencial.*)

El Sr. CONSELLER de Governació : Ni un sol Diputat del Parlament català, tant de les Majories com les Minories, se m'ha acostat a fer cap petició de les que acaba de dir la V. S.

El Sr. ROVIRA I ROURE : És molt possible, senyor Mestres, que des de que la V. S. està segut en aquest banc no hagin existit aquests casos ; però hem presenciat en aquesta Cambra una interpellació per motius molt semblants a aquestes qüestions, com era el nomenament d'altres Comissions gestores, després de destitucions de diferents Ajuntaments i a tots els Municipis on havia de fer-se una substitució, on s'havia anat a la creació d'una Comissió gestora, on hi havia hagut una destitució d'un Ajuntament, immediatament surt el nom del Diputat que l'havia demanat. (*Rumors en la Majoria.*) No serà dintre de la gestió de la V. S. ; però la V. S. recordarà perfectament els fets a què jo alludeixo, i recordarà, també, que fa ben pocs dies que la V. S. s'asseu en aquest banc i, en conseqüència, poden no haver-li demanat a la V. S. ; però el seu predecessor sí que ha realitzat aquests actes. (*Rumors.*)

Finalment, i per acabar, jo he d'insistir sobre un fet que ningú no m'ha contestat ni el senyor Conseller de Governació. He d'insistir sobre el fet concret de si s'hi val que en una Comissió gestora en la qual nosaltres hi teníem un representant, pel sol caprici del Conseller de Governació pot separar-se aquest nostre representant sense formació d'expedient de cap mena, sense que hagi renunciat al seu càrrec, sense que existeixi cap mena d'incompatibilitat, i sigui substituït per un home d'Esquerra Republicana de Catalunya. Per totes aquestes consideracions, jo insisteixo en aquests vots particulars. (*Molt bé!, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. CONSELLER de Governació : Encara que la V. S., senyor Rovira i Roure, ha exposat, es pot ja dir, els termes d'una interpellació que tenia anunciada, puc dir ben clar i ben terminant el que ja particularment vaig tenir el gust de dir-li: que mentre jo sigui el Conseller de Governació es compliran les Lleis, i que en cada cas s'obrirà l'oportunitat d'expedient...

El Sr. ROVIRA I ROURE : Però es compliran ràpidament o es compliran a vuit mesos vista?

El Sr. CONSELLER de Governació : No és la V. S. qui m'ha d'indicar quin ha d'ésser el compliment del meu deure, i tingui present que sé portar en tot moment la dignitat del meu càrrec. La V. S.

quan té una paraula, com anava a dir, ben concreta, em sembla que n'hi hauria prou per acceptar-la tal com és.

El Sr. ROVIRA I ROURE: La V. S. dona paraula...

El Sr. CONSELLER de Governació: No he de dir cap més paraula; la V. S. no em farà dir res del que no vulgui dir. Anava a dir clarament i terminant que en tots els casos que es puguin presentar — que he dit a la V. S. que en tenia aquí i que la V. S. també me n'ha facilitat algun i n'hi resto agraït — de conculcació o possible conculcació de la Llei votada per aquest Parlament, s'obrirà l'oportú expedient i serà resolt amb justícia.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Respecte del cas de Viella hi ha un expedient del mes d'agost del 1933 que encara no ha estat resolt.

El Sr. CONSELLER de Governació: La V. S. pot tenir la seguretat que tots els casos que m'han indicat estan tramitant-se i tindrà el gust de donar-li coneixement de la resolució que s'hi donarà a més del coneixement oficial corresponent.

El Sr. FONTBERNAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Fontbernat.

El Sr. FONTBERNAT: El senyor Rovira i Roure, havent-se dirigit constantment al senyor Conseller de Governació, no té la Comissió altra cosa que contestar-li sinó que rebutja els vots particulars.

(En votació ordinària són rebutjats successivament els quatre vots particulars, amb el vot a favor dels senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.)

(Els vots particulars rebutjats, ultra l'anteriorment reproduït, són els següents:

«VOT PARTICULAR

Que per la Conselleria de Governació i en el terme improrrogable de deu dies, es faci una relació de totes les destitucions, llicències, amb sou o sense sou, i altres moviments de personal acordats pels Alcaldes i per les majories de les Comissions gestores. En l'improrrogable terme de cinc dies després de la terminació de la llista, la Conselleria de Governació deurà anul·lar tots els nomenaments fets, totes les llicències forçoses atorgades contra la voluntat dels interessats.

Palau del Parlament, 11 d'octubre del 1933. — Vallès i Pujals, Vidal i Guardiola i Rovira i Roure.»

«VOT PARTICULAR

Que havent demostrat l'experiència les constants infraccions de la Llei de 25 de març del 1933 per part dels Presidents de les Comissions gestores o per part de la majoria de les mateixes, i ésser natural que malgrat les constants promeses i advertències del Govern aquestes infraccions vagin en augment, es nomeni una Comissió parlamentària de set senyors Diputats en la que hi estiguin representades proporcionalment totes les Minories, a l'objecte de comprovar ràpidament totes les infraccions perquè puguin ésser comprovades i corregides.

Palau del Parlament, 11 d'octubre del 1933. — Vallès i Pujals, Vidal i Guardiola i Rovira i Roure.»

«VOT PARTICULAR

Que en atenció als termes molt precisos en què fou prorrogada per Llei d'11 d'agost del 1933 la vigència de la de 25 de març sobre govern municipal per Comissions gestores, es prohibeix a aquestes fins a la data de la presa de possessió dels nous Ajuntaments, no solament les actuacions prohibides fins avui, sinó totes aquelles altres que no consisteixen en el manteniment normal de la vida administrativa sobre la base del compliment estricte de preceptes legals, amb exclusió de tota iniciativa.

Palau del Parlament, 11 d'octubre del 1933. — Vallès i Pujals, Vidal i Guardiola i Rovira i Roure.»

(Es dona lectura a la següent esmena a l'article 1.º:)

«Article 1.º El primer paràgraf d'aquest article quedarà redactat així:

''Queda sense efecte la convocatòria de les eleccions municipals de Barcelona, així com també la que afectava a la renovació total de la resta dels Ajuntaments de Catalunya, fets d'acord amb el que preveu la Llei del 14 d'agost proppassat''.

Palau del Parlament, 13 d'octubre del 1933. — Tauler, Casademunt, Bancells, Soler i Bru, Serra i Hünter i Ribes.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ARNAU: La Comissió accepta l'esmena per una raó molt clara, i és que quan es va fer el dictamen de la Comissió hi havia solament convocades eleccions per la ciutat de Barcelona, i com en mig de la discussió ha vingut la convocatòria legal per les eleccions a la resta de Catalunya, és per aquesta raó que la Comissió accepta l'esmena.

El Sr. PRESIDENT: S'obre discussió sobre l'art. 1.º.

El Sr. VENTOSA i CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA i CALVELL: En realitat, no hem d'insistir perquè fóra una repetició inútil i fatigosa per la Cambra en els arguments que ja tenim reiteradament exposats en contra d'aquest article, però com que el mateix és el que conté la disposició fonamental d'aquesta Llei, nosaltres demanem votació nominal perquè constin els nostres vots contraris.

(Es procedeix a la votació nominal, la qual dona un resultat de 38 vots a favor i 15 desfavorables, d'acord amb les següents llistes de votació:)

Senyors Diputats que han dit SÍ:

Sr. Coromines.
Sr. Gassol.
Sr. Mestres.
Sr. Andreu.
Sr. Armendarès.
Sr. Arnau.
Sr. Balart.
Sr. Bancells.
Sr. Battestini.
Sr. Blasi.

Sr. Bru.
 Sr. Casademunt.
 Sr. Cerezo.
 Sr. Colldeforns.
 Sr. Dalmau.
 Sr. Fàbrega.
 Sr. Fontbernat.
 Sr. Galés.
 Sr. Guinart.
 Sr. Irla.
 Sr. Magre.
 Sr. Riera.
 Sr. Rovira i Virgili.
 Sr. Sellés.
 Sr. Sauret.
 Sr. Soler i Bru.
 Sr. Tauler.
 Sr. Torres.
 Sr. Viadiu.
 Sr. Ruiz i Ponseti.
 Sr. Serra i Moret.
 Sr. Simó i Bofarull.
 Sr. Lloret.
 Sr. Companys (L.)
 Sr. Canturri.
 Sr. Companys (J.)
 Sr. Dot.
 Sr. Gerhard.

Senyors Diputats que han dit NO :

Sr. Abadal.
 Sr. Carreres i Artau.
 Sr. Duran.
 Sr. Romeva.
 Sr. Rovira i Roure.
 Sr. Secanell.
 Sr. Sol.
 Sr. Tries de Bes.
 Sr. Valls i Taberner.
 Sr. Ventosa i Calvell.
 Sr. Casanelles.
 Sr. Comes.
 Sr. Xirau.
 Sr. Casabó.
 Sr. Martínez i Domingo.

(Resta aprovat l'art. 1.º)

(Es dona lectura al següent vot particular a l'article 2.º del dictamen.)

«VOT PARTICULAR

A l'art. 2.º, després de la primera vírgola :

«Els Ajuntaments de Barcelona, Reus, Montbrió del Camp, Borges del Camp, Fatarella, Mora la Nova, Molà, Ulldecona, Lloà, Pobolada, Riera i Falset, quedaran subjectes a totes les limitacions...» la resta del dictamen igual.

Palau del Parlament, 11 d'octubre del 1933.

— J. Simó i Bofarull.»

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Senyors Diputats : Amb aquest vot particular no penso molestar a la Cambra defensant-lo amb gran extensió, per més que la matèria pròpia i la matèria que el circunda, s'hi presten a estendre's-hi, gairebé inviten a molestar a la Cambra amb forma per mi

desacostumada, car sempre procuro intervenir amb la major breuetat, però com que la cortesia és obligada abans que tot, jo no diré més que les paraules precises.

Fa bastants mesos, ran no precisament de la discussió, sinó de quant es trobava en l'ambient, l'esperit que després es concretà en la Llei de març, referent a les Comissions gestores, o sigui, els Ajuntaments de l'art. 29 i creació de les Comissions gestores, jo em vaig acostar al Govern permetent-me fer-li una indicació, que era que semblava el moment oportú de prendre algunes mesures de caràcter extraordinari, naturalment, respecte de bastants Ajuntaments, mesures que consistirien en sotmetre'ls a determinades limitacions amb conseqüències més o menys greus a què aquestes limitacions poguessin donar lloc, segons es desenvolupessin aquells.

Alshores ja es parlava molt de la situació de l'Ajuntament de Barcelona ; fou quan començà a iniciar-se la disgregació política dels grups de Govern, i aquesta era una de les causes morals i materials que motivaren la suggestió que jo feia al Govern. En altres casos, pocs, per fortuna, hi havia el desencert en l'administració, en alguns altres la prepotència del caciquisme que volíem extirpar i no hi mancava també algun Ajuntament en el qual hi concorreguessin causes d'immoralitat. De manera, que aquestes quatre causes que acabo de dir són les capdals. Descomposició de l'organització del Govern dels Ajuntaments per fraccionament intern dels seus grups dirigents, caciquisme a extirpar aguditzat per allò que dèiem i lamentàvem i encara lamentem de què en molts pobles no hi havia arribat la República, en altres incompetència manifesta, i en alguns, immoralitat. I jo deia : ja que anem a donar aquesta sacsejada necessària a la vida municipal de Catalunya, que és la suspensió i substitució governativa dels Ajuntaments de l'art. 29, ampliïm-la en aquest sentit ; i el senyor Conseller al qual jo em dirigia, li va semblar la idea acceptable, i àdhuc em va demanar que formulés per escrit el que podríem dir-ne esquema d'aquesta disposició, però la disposició no ha vingut.

En canvi, sembla que es pren amb un interès, que no diré que sigui immerescut, però em sembla excessiu, tot el que passa amb l'Ajuntament de Barcelona. Es desatén, no diré jo per mala voluntat, tot el contrari, sinó, potser, per manca de coneixement del que passa, el que es refereix als Ajuntaments rurals i Ajuntaments de les ciutats catalanes, i sembla que solament es té en compte el que passa a l'Ajuntament de Barcelona.

Del que passa aquí jo gairebé no me n'he volgut assabentar, gairebé he fet l'esforç de tancar les oïdes al que aquí s'ha portat de l'Ajuntament de Barcelona, perquè al meu entendre s'havia d'enfocar l'assumpte des d'un punt de vista general, per a tots els Ajuntaments als quals els hi afectés una d'aquelles quatre causes d'intervenció, al meu entendre forçada, del poder executiu i del Parlament, cas de què se'l requerís. I aquest vot particular no serveix més que per a dir això. En aquest noms i d'altres que se n'hi podrien afegir, d'Ajuntaments que jo esmento en el vot particular, hi han casos dels quatre que he manifestat

abans. Per altra part jo em penso que la premura de temps entre la Llei que estem aprovant ara i les eleccions municipals, gairebé faria innecessari inclús el precepte que el Govern hi posa. De manera que aquest vot particular, després de fetes aquestes manifestacions, que entenc que s'ha d'estudiar amb el mateix interès la vida local de Barcelona que la de la resta de les localitats catalanes, el retiro, lamentant que al seu degut temps no s'hagin pres mesures que potser no haurien estat titllades per algun sector de l'opinió en la forma que ara ho són. Retiro el vot particular, fent constar que m'inhibeixo de votar l'article corresponent de la Llei, perquè al meu entendre és una cosa tardana i que havia d'ésser de caràcter general i ran de quan es va fer la Llei sobre els Ajuntaments de l'art. 29.

El Sr. PRESIDENT: Se suspèn la discussió perquè el senyor Conseller de Sanitat pugui donar lectura a uns Projectes de Llei.

Lectura d'un Projecte de Llei referent a les aigües minero-medicinals i aigües pures de règim

(Es dóna lectura al següent

«DECRET

Com a President de la Generalitat de Catalunya, a proposta del Conseller de Sanitat i Assistència Social i d'acord amb el Consell,

He resolt:

Autoritzar el Conseller de Sanitat i Assistència Social per a presentar al Parlament un Projecte de Llei referent a les aigües minero-medicinals i aigües pures de règim.

Barcelona, 17 d'octubre del 1933. — El President, Francesc Macià. — El Conseller de Sanitat i Assistència Social, Josep Dencàs.»

(Des de la tribuna de senyors Consellers, l'honorable senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social dóna lectura a aquest Projecte de Llei, el qual passa a la Comissió corresponent i es publica com a annex al present DIARI DE SESSIONS.)

Lectura d'un Projecte de Llei de Bases per a l'organització dels serveis de Sanitat i Assistència Social a Catalunya

(Es dóna lectura al següent

«DECRET

Com a President de la Generalitat de Catalunya a proposta del Conseller de Sanitat i Assistència Social i d'acord amb el Consell,

He resolt:

Autoritzar el Conseller de Sanitat i Assistència Social per a presentar al Parlament un Projecte de Llei de Bases per a l'organització dels Serveis de Sanitat i Assistència Social a Catalunya.

Barcelona, 10 d'octubre del 1933. — Francesc Macià. — El Conseller de Sanitat i Assistència Social, Josep Dencàs.»

(Des de la tribuna de senyors Consellers, l'honorable senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social dóna lectura al Projecte de Llei, el qual passa a la Comissió corresponent i es publica com a annex al present número del DIARI DE SESSIONS.)

Represa de la continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Governació relatiu al Projecte de Llei d'ajornament de la data prevista per a la convocatòria d'eleccions municipals

(Es llegit i retirat pels seus signants el vot particular següent:

«VOT PARTICULAR

Que tenint en compte que l'ajornament de les eleccions municipals de Barcelona no planteja solament el problema d'evitar errors comesos per un Ajuntament desprestigiats segons consentiment universal i segons declaracions expresses de l'honorable senyor President de la Generalitat de Catalunya, sinó també el de preparar la tasca d'organització administrativa i financera de l'Ajuntament de Barcelona que les circumstàncies no permeten ajornar, el Conseller de Finances, d'acord amb el de Governació, prengui les mesures necessàries a l'objecte de normalitzar immediatament la vida municipal de Barcelona.

Palau del Parlament, 11 d'octubre del 1933. — Vallès i Pujals, Vidal i Guardiola i Rovira i Roure.»

(Es dóna lectura a un altre vot particular presentat a l'article 2.º

«El darrer paràgraf de l'article 2.º quedarà redactat així:

“No podrà, per tant, aprovar contractes ni fer concessions la vigència dels quals depassi de l'any 1933, ni adoptar resolucions que obliguin a consignar quantitats en Pressupostos futurs.”

Palau del Parlament, 11 d'octubre del 1933. — Vallès i Pujals, Vidal i Guardiola i Rovira i Roure.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ARNAU: Agrairia que els signants del vot particular donessin els motius pels quals ha estat presentat, per tant que la Comissió pugui veure si pot acceptar-lo.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Com hauran vist els senyors Diputats, es tracta simplement d'afegir una frase a la redacció de la Llei. El redactat emanat de la Comissió diu: «No podrà, per tant, aprovar contractes la vigència dels quals depassi de l'any 1933, ni adoptar resolucions que obliguin a consignar quantitats en Pressupostos futurs», i després de la frase «contractes», s'afegeix la de «ni fer concessions». Està en l'ànim de tots que en posar aquesta restricció a l'Ajuntament hi venia també concebut aquest concepte. Perquè quedi més clar en aquest sentit nosaltres hem proposat aquesta fórmula que, encara que segurament gairebé es podria dir que en la frase primitiva hi anava compresa, queda així més complet. Per tant, agrairíem a la Comissió que

acceptés aquesta fórmula com a més precisa i concreta en el sentit que tots desitgem.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ARNAU: Escoltades les manifestacions del senyor Vallès i Pujals, la majoria de la Comissió no té cap inconvenient en acceptar aquest vot, però sempre en el ben entès que en el sentit de «contractes», hi anava també comprès el de «concessions». I, per tant, resta acceptat.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Per agrair a la Comissió l'acceptació d'aquest vot particular.

(S'aprova l'article amb l'addició d'aquest vot particular.)

Es dona lectura a l'esmena següent:

«ESMENA

A l'art. 2.ª del Projecte de Llei d'ajornament de les eleccions municipals.

L'art. 2.ª quedarà redactat en la forma següent:

«Des de la data de la publicació d'aquesta Llei al *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*, i fins la presa de possessió de la nova Corporació municipal de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona, no solament, com tots els altres Ajuntaments de Catalunya, quedarà subjecte a totes les limitacions que consigna l'art. 68 de la Llei electoral del 8 d'agost del 1907, respecte a les activitats administratives, sinó que tampoc no podrà prendre acord... la resta de l'art. 2.ª igual al Dictamen.

Palau del Parlament, 17 d'octubre del 1933.
— Duran i Ventosa, Tries de Bes, Rovira i Roure, Antoni Secanell, Romà Sol, Carreres i Artau i Valls i Taberner.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ARNAU: No sé si és cosa de redacció, però sembla que ve un xic confós aquesta esmena; jo, per tant, agrairia que fos exposat ben clarament, perquè la Comissió pogués respondre.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Es tracta d'una esmena que, si no fos que la paraula podria ésser molesta, és solament per rectificar o millorar la redacció del mateix article. Perquè aquest diu el següent: «Des de la data de la publicació d'aquesta Llei en el *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya* i fins a la presa de possessió de la nova Corporació municipal de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona quedarà subjecte a totes les limitacions de l'art. 68 de la Llei Electoral del 8 d'agost del 1907 consigna.» Això sembla voler dir que aquestes limitacions de l'art. 68 de la Llei Electoral de l'any 1907, solament seran aplicables a l'Ajuntament de Barcelona, quan, en realitat, segueixen essent aplicables a tots els Ajuntaments de Catalunya.

El Sr. CONSELLER de Governació: Em permet una interrupció?

El Sr. DURAN I VENTOSA: Digui.

El Sr. CONSELLER de Governació: Hi ha una diferència; que a l'Ajuntament de Barcelona és fins a la presa de possessió, i als altres, no; les limitacions són fins al dia següent de les eleccions.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Ah! El sentit és que respecte els altres només regirà, en general, la Llei del 1907, i en quant a l'Ajuntament de Barcelona.

El Sr. CONSELLER de Governació: Fins a la presa de possessió.

El Sr. DURAN I VENTOSA: La idea de l'esmena només era que s'entengués ben clarament que quedarien subjectes també a les prescripcions de la Llei del 1907, tots els altres Ajuntaments de Catalunya. Aquesta és la idea que teníem nosaltres. ¿Però és que es vol fer una salvetat respecte als altres Ajuntaments, que siguin per un termini més curt aquestes limitacions?

El Sr. CONSELLER de Governació: És que als altres Ajuntaments el termini normal és fins el dia que s'efectuen les eleccions, mentre que aquí hi és fins a la nova presa de possessió.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Sí, ja ho entenc. Vol dir que les limitacions del 1907, en quant a la Llei general, que abans era Llei general espanyola, però que avui segueix essent d'aplicació també aquí, acaben després de les eleccions, i en quant a l'Ajuntament de Barcelona, que durin fins a la presa de possessió. És en aquest sentit?

El Sr. CONSELLER de Governació: Sí.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Aleshores, en vista d'aquesta explicació, no tinc inconvenient en retirar l'esmena.

El Sr. PRESIDENT: Rest a retirada. ¿S'aprova l'art. 2.ª, modificat pel vot particular? (*Assentiment.*) Rest a aprovat. Art. 3.ª. No hi ha cap esmena ni vot particular. S'aprova l'article?

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Jo voldria insistir prop de la Comissió, primer, i prop del senyor Conseller de Governació, després, respecte de la discussió que varem tenir en la darrera sessió, a última hora, sobre els terminis o sobre les dates en les quals s'han d'interposar els recursos. Jo crec que si es deixa redactat aquest article tal com ho està avui dia, hi haurà una font de perturbacions gravíssima. Crec que ens trobarem amb casos d'Ajuntaments que arribarà el 15 de gener i no tindran resolt els recursos, i, per tant, no podran constituir-se o s'hauran de constituir sense haver resolt els recursos. Jo auguro al senyor Conseller de Governació una pila de mals de cap quan arribi aquell moment, perquè hi hauran consultes, hi hauran protestes, i hauran dificultats en moltíssims Ajuntaments. Jo crec que no està en l'ànim ni del senyor Conseller de Governació, ni del Govern, ni de la Comissió, que la constitució d'algun Ajuntament s'allargui ni un dia més enllà del 15 de gener, en els casos en els quals hi hagi recursos. Jo crec, per tant, que hi haurà dificultats insuperables per a la tramitació d'aquests

recursos. I, insistint sobre això, de totes maneres si el senyor Conseller de Governació i la Comissió no hi troben altre remei, que constin aquestes manifestacions per salvar tota aquella part de responsabilitat que poguéssim tenir en aquestes pertorbacions que jo crec segur vindran en més d'un cas després de les eleccions.

El Sr. CONSELLER de Governació : Demano per parlar.

El Sr. SERRA I MORET : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació : Voldria dir al senyor Vallès i Pujals que en la fixació d'aquesta data del 15 de gener voldríem que es veiés el bon desig del Govern, de què es constituïssin com més aviat millor els Ajuntaments. Per part del Govern, pot comprendre la V. S. que no podia haver-hi cap inconvenient en què en lloc del dia 15 de gener es fixés una altra data més llunyana ; però puc dir a la V. S. que he consultat novament, perquè ja vaig consultar-ho amb anterioritat, si dintre del termini d'aquesta data del 15 de gener es podia complir aquests requisits, i se m'ha donat la plena seguretat de què els requisits podrien ésser complerts excepte casos excepcionals. Per tant, jo mantindria aquesta data, perquè per part del Tribunal Contenciós-Administratiu es posarà tot l'interès en resoldre la qüestió en el temps assenyalat.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Serra i Moret.

El Sr. SERRA I MORET : Simplement per una aclaració. Perquè encara que el sentit comú indiqui moltes coses, crec que no està de més que en la Llei es consignï el que vaig a proposar. En tots els Ajuntaments que no puguin constituir-se el 1.º de gener, és de suposar que hauran de continuar els Ajuntaments actuals fins que es constitueixin els nous. La Llei no ho diu això, i crec que fóra molt convenient, necessari, que ho digués. Ja em perdonarà la Presidència i la Cambra si no he presentat aquesta proposta en la forma reglamentària ; però ha estat perquè fins ara no se m'havia ocorregut. Però abans que sigui aprovat l'article crec que fóra convenient que s'aclarís definitivament que continuaran els Ajuntaments actuals fins que es constitueixin els nous elegits.

El Sr. CONSELLER de Governació : Demano per parlar.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Crec que amb una declaració de Govern n'hi hauria prou.

El Sr. CONSELLER de Governació : És el que volia dir jo.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació : Se sobreentén que en el cas que en 1.º de gener no es puguin constituir els Ajuntaments normalment, seguiran els Ajuntaments anteriors ; i precisament una d'aquestes mesures, en ordre a l'Ajuntament de Barcelona,

anava encarrilada en aquest sentit. I també la Llei municipal preveu, en el cas de recurs, que inclús aquells Regidors de l'Ajuntament anterior podran continuar mentre no sigui resolt el recurs. Amb això crec que queda prou aclarit aquest extrem.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Crec que l'observació que oportunament planteja el senyor Serra i Moret, implícitament és resolta pels articles de la Llei municipal que varem fer nosaltres, en el sentit que en el cas que a conseqüència d'un fall del Tribunal s'anullessin unes eleccions i quedés un Ajuntament sense provisió, ni en tot ni en part, en aquest cas continuarien els Regidors de l'Ajuntament anterior.

El Sr. PRESIDENT : S'aprova l'article 3.º (*Assentiment.*) Aprovat. Resta la Llei pendent de votació definitiva.

Se suspèn la sessió per tal que puguin reunir-se diverses Comissions.

La constitució de la Comissió de Suplicatoris

(*Es reprèn la sessió a les vuit menys deu minuts, sota la presidència del senyor Casanovas.*)

El Sr. PRESIDENT : Havent-se posat d'acord els diferents sectors de la Cambra, la Comissió de Suplicatoris ha quedat constituïda en la següent forma :

Josep Andreu i Abelló.
Joan B. Soler i Bru.
Enric Canturri i Ramonet.
Francesc Farreres i Duran.
Josep M.ª Tries de Bes.
Pere Comes i Calvet.
Joan Fronjosà i Salomó.

Estant encara reunides diferents Comissions per emetre dictàmens, la Presidència creu convenient sotmetre a la Cambra la conveniència d'aixecar la sessió. S'acorda? (*Assentiment.*) S'aixeca la sessió.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimecres

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la interpellació sobre l'Hospital de Vilafranca.
3. Votació definitiva de la Llei d'ajornament de la data prevista per la convocatòria d'eleccions municipals.
4. Discussió del Dictamen de la Comissió de Justícia i Dret, relatiu a la majoria i habilitació d'edat.

(*S'aixeca la sessió a les vuit menys cinc minuts de la vetlla.*)

PARLAMENT DE CATALUNYA

Projecte de Llei d'aigües mineromedicinales i d'aigües pures de règim

AL PARLAMENT DE CATALUNYA

Les deus d'aigües de característiques determinades que, per condicions de mineralització, temperatura i radioactivitat poden ésser emprades com a element terapèutic, així com també aquelles aigües que per una equilibrada ponderació de sals, escassetat de matèria orgànica i absència absoluta de tot germen i patogen són aptes a coadjuvar a règims dietètics i són una bona garantia de l'alimentació sanitària, exigeixen una decidida intervenció del Govern de la Generalitat de Catalunya que, pel Decret del 22 de maig del 1933, en el seu article 1.º i apartat 11, ha de tenir cura del «Règim mèdico-sanitari de les aigües medicinals».

Perquè aquesta riquesa natural, de la qual té dret a gaudir tothom, sigui sotmesa a una vigilància intel·ligent i acurada que la posi, ensems, en condicions d'un màxim rendiment per a la salut pública; per a donar facilitats a l'expediment d'aigües recomanables per llurs bones condicions organolèptiques, químiques i bacteriològiques, i que siguin motiu de predilecció que no ha d'ésser mai defraudada per contaminacions perilloses i malavingudes amb la fama ja conquerida o la que podran obtenir per mitjà de la propaganda; per a posar a l'abast de tothom els beneficis d'unes condicions que la naturalesa ha donat a algunes aigües; i per a fer participar en general les condicions de les que en circumstàncies especials poden lliurar els pobles de malalties d'origen hídric, és presentat aquest

PROJECTE DE LLEI D'AIGÜES MINEROMEDICINALS I D'AIGÜES PURES DE RÈGIM

CAPÍTOL I

Concepte d'aigua mineromedicinal i d'aigua pura de règim

Article 1.º Amb el nom d'aigües mineromedicinales són designades aquelles aigües d'afflorament natural que, a més d'una puresa bacteriològica absoluta, compten amb elements minerals en nombre, quantitat i proporció que, sols o units a condicions deter-

minades de temperatura o radioactivitat o ambdues, les fan aptes per a ésser emprades com a element terapèutic.

Article 2.º Les aigües que, a més de l'absència absoluta i constant de tot germen patogen i escassetat de matèria orgànica, presenten una equilibrada ponderació de sals, poden ésser qualificades d'aigües pures de règim o de taula.

Article 3.º Per a l'ús i l'aplicació terapèutica de les aigües qualificades de mineromedicinales cal la declaració d'utilitat pública.

Per a l'explotació de les aigües pures de règim o de taula cal l'autorització d'envasament i expedició.

CAPÍTOL II

De l'expedient de Declaració d'Utilitat Pública de les aigües mineromedicinales i de l'autorització d'envasament i expedició de les aigües pures de règim

Article 4.º Per a obtenir la Declaració d'Utilitat Pública cal:

a) Que una persona individual o jurídica ho sol·liciti de la Conselleria de Sanitat i Assistència Social.

b) Que a la sol·licitud s'acompanyi una anàlisi completa de l'aigua.

c) Sol·licitud o certificat d'admissió o certificació d'atorgament del nom i de la marca del Registre de la Propietat Industrial i Comercial.

d) Memòria facultativa dels resultats de l'aplicació de l'aigua a usos terapèutics, amb exposició detallada dels diagnòstics dels casos tractats, forma i data de l'aplicació de les cures i data de l'apreciació dels resultats.

e) Dipositar 5.000 pessetes per a respondre de les despeses de l'expedient.

Article 5.º Complimentades les disposicions enumerades a l'article anterior, el Cap de Serveis de Sanitat farà pública la sol·licitud mitjançant avís oficial publicat al *Bulletí de la Generalitat*, en el qual invitarà a declarar si hom ja havia sol·licitat amb anterioritat la Declaració d'Utilitat Pública i, passats trenta dies de la publicació de l'avís, si no hi ha inconvenient, elevarà la demanda a la Junta Superior de Sanitat perquè dictami la procedència de la prossecució de l'expedient. En cas d'improcedèn-

cia, serà comunicada a l'interessat dintre els vuit dies després l'acord i li serà retornat el dipòsit, deduides les despeses.

Article 6.^è Acordada per la Junta Superior de Sanitat la procedència de Declaració d'Utilitat Pública, l'expedient serà cursat, disposant:

a) Que l'Institut Tècnic Oficial faci l'anàlisi completa de l'aigua, captada directament del seu punt d'aflorament. L'anàlisi haurà d'ésser: Física (temperatura i radioactivitat si és declarada pel sol·licitant); Química (quantitativa i qualitativa); i Bacteriològica. Del resultat de l'anàlisi se'n farà una memòria raonada que haurà d'ésser lliurada al Cap dels Serveis de Sanitat, abans dels noranta dies.

b) Que el senyor Enginyer de la Divisió Hidrogràfica, conjuntament amb el senyor Enginyer de Mines dels Serveis de la Generalitat i el senyor Enginyer o Habilitat del Cadastre, lliuri, abans dels noranta dies, una memòria indicadora de les condicions hidrominerals de la deu, del seu cabal i de les zones de protecció d'expropiació que hagin d'ésser senyalades, recolzada en l'estudi de les condicions geològiques, dels edificis, indústries i conreus, i la peritació dels terrenys corresponents a la zona d'expropiació.

c) Que el sol·licitant presenti un exemplar dels plànols del Projecte de les construccions i dependències convenient a l'explotació en escala del 1 per 500, i amb orientació, plànols de plantes, de les alçades i rasants a l'1 per 100, signat per l'Arquitecte i d'acord amb les disposicions vigents. Si són aprofitats edificis i construccions, hauran d'ésser senyalats amb tinta negra els ja edificats i amb tinta roja els que hom projecta. Els plànols hauran d'ésser presentats abans dels noranta dies.

d) Que el Cap del Nucli Sanitari Comarcal, junt amb el Delegat Sanitari del Municipi on s'escaigui el manantial, informi, i també abans dels noranta dies, sobre les condicions climàtiques del lloc d'aflorament o d'explotació de les aigües i les condicions sanitàries del terme, tretes de les estadístiques de morbositat i mortalitat (infecciosa i comuna).

Article 7.^è Reunida tota la documentació, l'expedient passarà novament a l'informe de la Junta Superior de Sanitat que fixarà les zones d'expropiació i de protecció, per a sotmetre-les a informació pública, posant-les en coneixement del Municipi o Municipis afectats perquè puguin ésser fetes les reclamacions que hom cregui convenientes dintre el termini legal.

Article 8.^è Ateses i tramitades les reclamacions, per acord de la Junta Superior de Sanitat serà declarada d'Utilitat Pública, que tindrà ple efecte des dels vuit dies de publicada al *Butlletí Oficial de la Generalitat*. El propietari o beneficiat de la Utilitat Pública haurà de posar la deu en explotació dintre de l'any de declarada, però tindrà tres anys de termini per a completar el projecte d'explotació i gaudir dels avantatges de l'explotació.

Article 9.^è Enllestits ja els edificis annexos projectats i aprovats per a l'explotació d'una deu, caldrà presentar al Cap de Finances la liquidació, documentalment justificada, de les despeses d'adquisició dels terrenys expropiats, immobles, nous edificis i instal·lacions, la puja total dels quals, un cop aprovada pel senyor Conseller de Finances, servirà de tipus de subhasta quan escaigui. Si, en posar-se en

explotació una deu d'aigües minerals, estan sols parcialment executades les obres i indemnitzada parcialment la zona d'expropiació, l'inventari i la seva valoració comprendrà solament la part afectada, però no podrà ésser mai autoritzada l'obertura de l'establiment sense que el Departament de Finances hagi aprovat la liquidació parcial.

El termini de la total realització dels plànols d'explotació i del gaudi del dret d'expropiació acaba als tres anys de la declaració d'Utilitat Pública. En aprovar-se la liquidació de les obres, el sobrant del dipòsit fet per a l'expedient de la declaració d'Utilitat Pública serà retornat a l'interessat.

Article 10. Quan un establiment d'aigües mineromedicinales estigui ja en condicions d'explotació i abans d'obrir-lo al públic, haurà d'ésser objecte, per una delegació de la Direcció dels Serveis de Sanitat, d'una inspecció comprovatòria de si els edificis i les instal·lacions han estat executades segons els projectes aprovats per la Junta Superior de Sanitat, i en cas de deficiència, omissió o empitjorament en l'execució de les obres dels immobles, annexos i instal·lacions, deturarà el permís d'obertura fins que resolgui la Junta Superior de Sanitat. Si les obres solament s'han executat en part, haurà de dictaminar si, malgrat llur execució parcial, pot posar-se l'establiment en condicions d'explotació i llavors, abans d'autoritzar l'obertura per cada temporada, la delegació haurà de determinar fins que estiguin totalment enllestides les obres del projecte d'explotació. Des de llavors estarà subjecte a les inspeccions ordinàries.

Article 11. Per a l'explotació de noves deus o cabals hídrics mineromedicinales a la zona de protecció d'una deu declarada d'Utilitat Pública, caldrà sempre incoar l'expedient de declaració d'Utilitat Pública.

No escaurà incoació d'expedient de declaració d'Utilitat Pública fins que hagin prescrit els drets de les declaracions anteriorment atorgades, però sempre serà tingut en compte el dret de prelació de la sol·licitud si no ha estat retirat el dipòsit fet per a la incoació d'expedient.

Article 12. Per a conseguir permís d'envasament i expedició de les aigües, que tinguin condicions de cures i coadjuvants de règim o de taula, caldrà sol·licitar-la de la Direcció dels Serveis de Sanitat i presentar les anàlisis química (quantitativa i qualitativa) i bacteriològica de l'aigua i els acreditatius de propietat del terreny del punt d'aflorament amb un mínim d'una hectàrea per a la instal·lació dels annexos per a l'explotació, i de tres hectàrees, en el sentit en què s'hagi d'estendre la zona de protecció, còpia de la sol·licitud i rebut de la seva missió o bé certificació d'atorgament del nom i de la marca que hom vol donar a l'aigua del Registre de la Propietat Industrial i Comercial, i dipositar 2,500 pessetes per a despeses de l'expedient.

Article 13. La documentació indicada en l'article 10 passarà a la Junta Superior de Sanitat, la qual dictaminarà sobre la procedència o improcedència de l'autorització. En cas d'improcedència serà retornat el dipòsit, deduides les despeses. En cas d'acordar la procedència s'obrirà expedient.

Article 14. El propietari haurà de presentar, abans dels noranta dies, un plànol de les instal·lacions, a l'escala de l'1 per 100, signat per un Arqui-

tecte en les condicions legals establertes i el detall de la maquinària.

Per l'Institut Oficial d'anàlisis es procedirà a captar aigua en el punt d'aflorament, la qual haurà d'ésser analitzada químicament i bacteriològicament, i lliurar dictamen abans dels noranta dies.

El senyor Enginyer de Mines adscrit als Serveis de la Generalitat, junt amb el senyor Enginyer o Habilitat de Cadastre, lliuraran, abans dels noranta dies, una memòria de les condicions del terreny, estatges, cultius, explotacions forestals o industrials de la zona de protecció assenyalada pel propietari, i de la que tècnicament hauria d'ésser assenyalada i en- sems, de l'aflorament de la deu.

El Cap del Nucli Sanitari corresponent, junt amb el Delegat Sanitari del Municipi on s'escau la deu, informará abans dels noranta dies sobre les condicions sanitàries del lloc d'aflorament de l'aigua i de la seva zona de protecció, a base de les dades epidemiològiques i les estadístiques de morbositat i mortalitat infecciosa, per totes les causes, dels nuclis de població circumdants.

Article 15. Complimentats els tràmits indicats de l'article 9.º, la Junta Superior de Sanitat, si tots els dictàmens resulten favorables, autoritzarà l'envasament i expedició. Si hi ha deficiències l'autorització serà denegada i clos l'expedient, i serà tornada a l'interessat la resta del dipòsit fet deduïdes les despeses.

Article 16. Un cop aprovada per la Junta Superior de Sanitat l'autorització per a l'envasament i expedició, aquesta tindrà efectes des dels vuit dies de publicada al *Bulleti Oficial de la Generalitat*.

L'autorització caduca als dos anys si no és posada en explotació en les condicions aprovades.

Article 17. Un cop enllestides les instal·lacions per a l'explotació industrial d'una aigua pura, i abans de lliurar-la al públic, seran inspeccionades per una Delegació de la Direcció dels Serveis de Sanitat, la qual, si comprova que s'han executat adequadament els plànols projectats i corregit les deficiències, en el cas que oportunament hagin estat assenyalades, donarà permís per a l'explotació. Si hi ha alguna deficiència, ho posarà en coneixement de la Junta Superior de Sanitat, la qual demorarà el permís fins que comprovin que han estat corregides.

Un cop la deu en explotació, serà retornat al sol·licitant la resta del dipòsit fet.

Article 18. Quan en una explotació hi hagi aigües deficientes en quantitat o qualitat, podrà ésser autoritzat l'envasament i expedició d'aigües de deus que reuneixin condicions d'aigües pures, a menys de 10 quilòmetres; en aquest cas, el Municipi es posarà d'acord amb el propietari i amb el Servei Sanitari de la Generalitat perquè aquesta tingui cura de l'estudi de les condicions de les deus de la periòdica anàlisi de les aigües i de la constant vigilància de les condicions de l'experiment envasat, sense sotmetre's als tràmits prescrits en aquella Llei, però sols circumstancialment i sense els beneficis de la industrialització.

Article 19. Quan la deficient qualitat bacteriològica o química d'una aigua de proveïment d'una població situada a menys de 10 quilòmetres pugui posar en perill la salut pública, el propietari d'una deu autoritzat per a l'envasament i expedició, vindrà obligat a cedir un litre d'aigua per habitant de la

població necessitada, sempre que el total no passi d'un terç de l'aigua aforada i sense cap compromís de canalitzar-la, sinó de servir-la el peu de la deu i a l'hora oportuna.

CAPÍTOL III

De la propietat

Article 20. Les aigües característiques mine-romedicinals es divideixen:

a) Deus d'aflorament espontani.

b) Deus d'aflorament a aconseguir per qualsevol procediment mecànic.

Article 21. La propietat de les aigües mine-romedicinals d'aflorament espontani, correspon al propietari del terreny on brollen, si obté la declaració d'Utilitat Pública per a llur explotació. Si la declaració d'Utilitat Pública és instada i obtinguda per altres, un cop passat un any, si el propietari del terreny no té cura ni s'interessa per l'explotació, passarà a propietat del que l'obtingui.

El dret de propietat que usufructua l'instador de la Utilitat Pública, queda també extingit si dintre de l'any no posa la deu amb condicions d'explotació.

Els drets que confereix la declaració d'Utilitat Pública, passats els dos anys d'inexplotació, passen al Municipi corresponent. Si aquest, durant tres anys, no municipalitza l'explotació, aquests drets queden extingits.

Article 22. La propietat de les aigües de tipus B, correspon al descobridor, però si algú altre hi obté la declaració d'Utilitat Pública, passat un any, el dret de propietat prescriurà al que hagi obtingut la concessió d'Utilitat Pública, i si passat un altre any no posa les aigües en explotació, el dret passarà al Municipi amb les mateixes condicions i pel mateix termini de l'article anterior.

Article 23. No es poden fer cales, desmunts ni sondatges sense autorització del propietari del terreny o de les mines.

Si per treballs fets sense autorització justificada, és aflorada una deu, el dret del descobridor passarà al propietari del terreny o mina, i solament tindrà dret de propietat el descobridor si, aconseguida la declaració d'Utilitat Pública, concorren les condicions anotades a l'art. 22.

Article 24. Si es sospita l'existència d'una deu inafiorada susceptible, per les condicions que tècnicament poden suposar-se-li, de declaració d'Utilitat Pública, i el propietari del terreny es nega a atorgar l'autorització per als treballs d'aflorament convenients, previ el dipòsit de la quantitat corresponent al valor dels terrenys que tindrà dret d'expropiar, en atorgar-se-li el benefici d'Utilitat Pública, i a més el dipòsit de 5.000 pessetes per a les despeses de l'expedició, el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social, previ informe de la Comissió Permanent de les Juntes Superiors de Sanitat, podrà autoritzar els treballs d'aflorament de la suposada deu, i, en cas que fos declarada d'Utilitat Pública, els drets passarien al qui l'obtingués, els quals passaran al propietari transcorregut l'any d'obtinguda la declaració si la deu no està en condicions d'explotació. Regiran les mateixes normes per a la prescripció dels drets del propietari.

Si les explotacions no donen resultat als tres

anys, els drets de propietat passaran a llur propietari prèvia la indemnització de danys, i serà sobresegut l'expedient de declaració d'Utilitat Pública i tornat al sol·licitant el dipòsit fet a tal fi, deduïdes les despeses dels tràmits corresponents.

Article 25. Si l'aflorament s'escau en terreny de domini públic, el dret de propietat passa de seguida al que obtingui la declaració d'Utilitat Pública i prescriurà als dos anys en cas de no posar la deu en les condicions d'explotació que condicionarà la declaració d'Utilitat Pública.

Article 26. Les deus declarades d'Utilitat Pública gaudiran dels drets d'expropiació i de protecció.

La zona d'expropiació comprendrà un quadrilàter que, prenent com a centre la font, pou o deu, tingui una diagonal en sentit Nord a Sud i d'Est a Oest de tres-cents metres. Ensems tindrà drets d'expropiació dels terrenys necessaris per a construir un camí de tercer ordre des de la deu a la carretera més transitada o estació de ferrocarril més pròxima, fet en la forma més adient per al turisme.

La zona de protecció comprendrà una àrea circumscrita a un cercle d'un raig de dos-cent cinquanta metres, el centre de la qual serà el punt d'aflorament o d'explotació del pou, la deu o la font. La zona de protecció, segons dictamen tècnic, podrà ésser ampliada en un sentit, però limitant proporcionalment els altres fins a confondre's amb la ratlla límit de la zona d'expropiació i la de protecció seran prefixades en els dictamens tècnics dels expedients d'Utilitat Pública.

Article 27. No serà permesa cap edificació ni remoció de terrenys dins la zona d'expropiació sense l'autorització del Conseller de Sanitat i Assistència Social previ informe del Consell Superior de Sanitat.

Article 28. Per a practicar obres, remoció de terrenys, canvi dels conreus i explotacions pecuàries, minerals o industrials a les zones de protecció de deus, caldrà també l'autorització del Conseller de Sanitat i Assistència Social previ dictamen tècnic.

Article 29. Les aigües que espontàniament aflorin dins la zona d'expropiació d'una deu, seran propietat del mateix propietari de la deu declarada d'Utilitat Pública qualsevol que sigui llur composició.

Les aigües que espontàniament aflorin dins la zona de protecció, seran propietat del mateix propietari del terreny.

Si les aigües afloren en virtut de fenòmens sísmics o remocions de terrenys autoritzades en detriment del cabal aforat de l'establiment protegit, el propietari d'aquest tindrà dret d'opció a la declaració d'Utilitat Pública per a explotar la deu en el mateix punt d'aflorament, o de canalitzar-la fins a l'establiment de la seva propietat, si el dictamen tècnic ho aconsella.

Article 30. Quan dintre els límits d'una zona d'expropiació hi hagi diferents deus pertanyents a un o a diferents propietaris, el centre serà computat des del punt equidistant de les deus en explotació, la zona de les quals serà ampliada fent un quadrilàter en els mateixos sentits indicats a l'article 27, la diagonal del qual serà allargada amb el nombre de metres que hi hagi des del punt equidistant de cada una de les deus, tot prenent com a centre l'esmentat punt. La zona d'expropiació corresponent a

cada explotació serà proporcionada a les quantitats que resultin de la suma dels anys d'antiguitat de la declaració d'Utilitat Pública i dels litres d'aigua aforats calculats en unitats de milers.

Quan en una zona d'expropiació hi hagi més de tres deus, el centre d'equidistància serà calculat per referència als més distants.

Les zones de protecció dels punts on hi hagi diferents deus també seran ampliades amb un raig allargat amb el nombre de metres que hi hagin des del punt d'equidistància a les deus corresponents.

Article 31. Si la zona d'expropiació afecta una zona urbanitzada o bé es troba compresa en un pla d'urbanització ja aprovat, hauran de posar-se d'acord el propietari i l'Ajuntament i, en cas de no assolir-ho, previs els assessoraments tècnics convenients, la Junta Superior de Sanitat resoldrà sense que calgui un ulterior recurs.

El dret d'expropiació d'una deu pública d'aigües mineromedicinales podrà ésser exercit des de la declaració d'Utilitat Pública i no caduca fins als cinc anys d'estar en explotació.

Article 32. En atorgar la Utilitat Pública d'una deu, caldrà precisar:

a) Si solament pot ésser utilitzada en el punt d'aflorament.

b) Si pot ésser utilitzada a distància (en beguda, dutxa, bany, etc. o bé emprant derivats de l'aigua: llots, gasos, etc.), sense limitació de temps.

c) Si solament pot ésser utilitzada en certes condicions i en períodes limitats de temps que haurà d'anotar-se a cada ampolla o envàs.

d) Si solament ha d'ésser utilitzada fora del lloc d'aflorament.

Article 33. Tant les aigües mineromedicinales com les pures de règim han d'ésser envasades directament de la deu, i, si en envasar-les s'empra alguna substància, haurà de fer-se constar en forma ostensible a l'ampolla o envàs.

En cap cas no serà autoritzat l'emprar el clor ni altres procediments de purificació per a les aigües mineromedicinales ni per a les pures de règim.

CAPÍTOL IV

De l'ús de les marques, envasos i etiquetes en l'explotació de les aigües mineromedicinales i pures de taula

Article 34. Les marques i els envasos hauran d'ésser atorgats pel Registre de la Propietat Industrial i Comercial, tenint en compte la Llei de Propietat Industrial i Comercial o les disposicions que vigentin sobre el particular.

Article 35. Les marques destinades a la distinció de les aigües mineromedicinales hauran d'ésser nominatives, i si el propietari vol que siguin gràfiques no per això ha d'exposar la corresponent denominació encara que sigui en forma de subtítol.

Així la marca registrada ha de servir per a distingir el balneari, font, deu o pou de la seva procedència. La marca i el signe gràfic denominatiu ha de distingir-se de tota altra inscripció o llegenda, i no s'admetran i hauran de revisar-se per llur forma les que ofereixin confusió i tinguin formes gràfiques similars, així com també haurà de procurar-se la ma-

jor diversificació de les formes dels envasos, el color de les etiquetes, el format de les lletres i els altres gràfics a fi que no puguin oferir cap confusió.

Article 36. Les etiquetes hauran de contenir: La marca registrada, l'anàlisi de les aigües últimament efectuada, el lloc de procedència i les dades de la declaració d'Utilitat Pública i de l'autorització d'embotellament. A més, al coll de les ampelles i en lloc visible, deurà constar-hi el caràcter químic de les aigües, segons qualificació oficial, i el text de les indicacions terapèutiques de les aigües que haurà d'ésser revisat per la Direcció i amb el seu vist i plau.

Article 37. La marca registrada haurà de figurar en lloc preferent en tota explotació i propaganda de les aigües mineromedicinals i autoritzar en forma prou destacada, perquè no pugui ésser confós, el lloc de procedència amb el de la regió geogràfica. L'incompliment d'aquestes disposicions serà considerat com a competència il·lícita i podrà ésser sancionat amb la privació temporal o permanent de l'explotació de l'aigua.

Article 38. El lloc de procedència pertany per igual a totes les marques que siguin registrades per a l'explotació d'aigües de distints balnearis, fonts, deus o pous, encara que siguin de distintes característiques químiques i físiques i destinades a diferents indicacions terapèutiques mentre pertanyi a un mateix terme municipal o regió geogràfica.

Article 39. La propietat de l'aigua i els drets que confereix l'atorgació d'Utilitat Pública o l'autorització per a l'envasament i expedició fora del terme municipal a un radi de més de 10 quilòmetres involucra el de la propietat de la marca corresponent i de l'envàs i taponament autoritzats.

CAPÍTOL V

De la inspecció sanitària als establiments d'aigües mineromedicinals i de les deus autoritzades per a l'envasament d'expedició i del servei mèdic i dels establiments d'aigües mineromedicinals.

Article 40. Als efectes de la inspecció sanitària els establiments de les aigües mineromedicinals es dividiran en:

a) Establiments de temporada oficialment limitada.

b) Establiments oberts tot l'any.

La temporada oficial serà fixada d'acord amb el propietari o empresa explotadora i segons les condicions climàtiques i les indicacions terapèutiques de les aigües, amb tres mesos d'anticipació. Per als establiments en funcionament es tindrà en compte la temporada oficial anterior, mentre no sigui oportunament modificada.

Article 41. Els establiments d'aigües mineromedicinals que tinguin condicions climàtiques favorables i les aigües dels quals siguin apropiades per a la cura de malalties, si els canvis d'estació no tenen ostensible influència en totes, o en part, de les afeccions per a les quals les aigües siguin indicades, previ dictamen del metge hidròleg i del Cap del Nucli Sanitari corresponent, les aigües podran ésser autoritzades per a ésser aplicades tot l'any en totes o en algunes de les indicacions segons sigui condicionat en aconseguir l'autorització.

Article 42. Els establiments de temporada oficial seran inspeccionats 30 dies abans de la data d'obertura, perquè aquesta pugui ésser autoritzada. Les inspeccions seran efectuades personalment pel Delegat de la Direcció dels Serveis de Sanitat i hauran de comprendre: La captació de l'aigua, la conducció i distribució, l'expediment, els locals i l'utilatge de les diferents formes de dispensació i aplicació de l'aigua i les condicions de l'hoteleria anexa, especialment les cuines, estatge, proveïment d'aigua, waters i desguasos i de les aigües de proveïment de l'hoteleria anexa seran tretes mostres per a practicar l'anàlisi bacteriològica.

Article 43. Els establiments autoritzats per a estar totalment o parcialment oberts tot l'any, seran inspeccionats durant el mes de maig per tal d'autoritzar la continuïtat de llurs funcionaments durant la temporada d'estiu i també s'efectuarà una altra inspecció des de l'octubre al maig vinent. Les inspeccions estaran subjectades a les mateixes normes enumerades en l'article anterior.

Article 44. Per a la comprovació de denúncies formals o justificades, o en cas d'augment de morbiditat o de trastorns produïts a conseqüència de la dispensació de les aigües, podran ésser disposades les inspeccions sanitàries que hom cregui convenientes.

Article 45. Qualsevol metge en plenitud de drets per a exercir pot prescriure tractament d'aigües hidromineral de tots els establiments de Catalunya.

La prescripció haurà d'ésser estesa en paper comú i reintegrat amb polissa de Sanitat de cinc pessetes i haurà de contenir:

a) Diagnòstic precís de la malaltia, de les condicions del malalt per a beneficiar del clima i de les aigües.

b) Tractament a què ha d'ésser sotmès (quantitat d'aigua a prendre i a quines hores; bany, dutxes, vapors, etc.) i dies de tractament.

Article 46. Abans d'atorgar permís, cal, per a la dispensació dels tractaments prescrits pels metges tan generals com hidròlegs, que sigui registrada la prescripció al llibre corresponent de la Direcció mèdica de l'estació hidromineral o de l'establiment.

La inscripció del permís i còpia de l'ordenació de tractament serà estès, en un llibre talonari especial, pel metge director del balneari i haurà de portar un segell de cinc pessetes que haurà d'abonar l'interessat en el moment del lliurament del permís i que haurà d'ésser col·locat a la matriu del talonari i anul·lat pel segell de l'establiment.

Els acollits a la beneficència, i els subjectes a servei militar o pertanyents a cossos, els serà lliurat el permís i vigilat el tractament pel metge hidròleg sense necessitat del segell ni dret a cap emolument.

Article 47. En tot establiment d'aigües o estació d'aigües hidromineral hi haurà un metge hidròleg entès en l'aplicació de les aigües, que curarà de la seva direcció tècnicoterpèutica i dependrà de la Direcció dels Serveis de Sanitat.

Article 48. Seran obligacions del metge hidròleg:

a) Obeir les disposicions reglamentàries dels Establiments d'aigües mineromedicinals i de totes les

que dimanin de la Superioritat, relacionades amb el servei.

b) Portar llibre registre dels malalts amb expressió del diagnòstic, tractaments i resultats.

c) Informar amb urgència els casos de malalties infeccioses i les defuncions que ocorrin entre la població balnearia, qualsevol que sigui llur causa.

d) Donar compte de les causes d'interrupció de tractament, trastorns i incidències dels guariments.

e) Redactar, d'acord amb el propietari o la empresa, el Reglament de l'Establiment i Hotel i Pensions annexos a la tarificació de tots els serveis, tant de dispensació d'aigües com el de l'Hoteleria anexa. Els Reglaments hauran d'ésser aprovats per la Direcció dels Serveis de Sanitat abans de l'obertura de l'Establiment.

f) En tots els Establiments d'aigües minero-medicinals serà obligatòria la confecció d'un menú de règim que figurarà a la llista general de plats a escollir en cada àpat. En cap cas no podrà ésser cobrat com a extraordinari el menú corrent de règim, a què, per les condicions de les aigües, hagi d'ésser sotmès el malalt i que ha d'ésser proposat i revisat pel senyor metge Director.

g) També haurà de prendre nota del personal auxiliar, aiguader, massagista, infermer, etc., i proposar la separació si els cregués incompetents.

h) Assenyalar les hores dels àpats i de les aplicacions hidrològiques.

i) Portar els registres d'aigües i omplir el llibre talonari de prescripcions balnearies.

j) Redactar una memòria resumint els elements de malalts, aplicacions fetes, resultats obtinguts i, sobretot, detallar els defectes de les noves aplicacions, ja netament hidromineral, ja combinades als règims dietètics dels establiments o altres elements terapèutics.

Article 49. El metge hidròleg disposarà d'un pavelló per a la consulta i registre dels malalts a càrrec del propietari o propietaris de l'establiment d'aigües minero-medicinals d'un mateix districte municipal, mentre estiguin situats a menys de 250 metres de distància. El metge hidròleg tindrà dret a estatge i manutenció a càrrec del propietari des de vuit dies abans del començament de la temporada oficial i fins dos dies després d'acabada.

Article 50. Per a la formalització de l'estatge i la manutenció o d'una indemnització compensadora, es posaran d'acord la Direcció dels Serveis de Sanitat i el propietari.

Article 51. A més del dret del despatx, estatge i manutenció, el metge hidròleg tindrà dret:

a) A percebre de la Direcció dels Serveis de Sanitat la quantitat de 3 pessetes pel registre de tots els assistents.

b) A l'abonament per part dels malalts no compresos en les condicions precisades en l'article 47, paràgraf tercer, de 10 pessetes, o més, segons les condicions que seran detallades.

Article 52. El pavelló-despatx del metge haurà d'ésser situat fora de l'edifici establiment, on hi hagi més d'un balneari, en un punt equidistant o avinent fixat pels propietaris d'acord amb el Cap dels Serveis de Sanitat.

Els drets seran de 10 pessetes la primera visita i prescripció d'ús d'aigües.

El metge hidròleg queda rellevat de la imposició

del segell sanitari de 5 pessetes corresponent a la prescripció, segons l'article 46, paràgraf segon, però no del segell del mateix valor que ha de legalitzar la prescripció i que ha de figurar en un llibre talonari de permisos i de l'assentament al llibre-registre de malalts.

El segell de 5 pessetes haurà d'abonar-lo a part dels drets de visita el malalt no subjecte a les exaccions prefixades.

Article 53. Amb l'abonament de 10 pessetes el malalt té dret a consultar el metge hidròleg sobre les incidències de la guarició durant un període de quinze dies. Si la guarició ha de passar de quinze dies, però no de trenta, l'emolument serà de 25 pessetes, i si la guarició ha de passar dels trenta dies haurà d'abonar 40 pessetes.

Els trastorns patològics no imputables a la guarició hidromineral seran objecte d'honoraris a part si no s'escauen en malalts subjectes a règim d'excepció (acollits a l'assistència pública o individus en servei militar o pertanyents a cossos armats i els del Municipi on s'escaigui l'establiment, si està subscrit a l'assistència social del poble) i es procurarà que, als establiments situats en poblacions on hi hagi metges generals, siguin aquests els que s'encarreguin de la cura dels malalts. Els acords reguladors d'aquests serveis seran intervinguts pels organismes professionals competents.

Article 54. El metge hidròleg té l'obligació de residir permanentment a l'estació hidromineral des de tres dies abans de la temporada oficial fins un dia després d'acabada. Als establiments autoritzats per a funcionar tot l'any, hauran de residir-hi durant l'època de més concurrència, que serà fixada per cada cas. En èpoques de menys concurrència o de temporada limitada, el metge hidròleg solament haurà d'atendre tres dies la setmana, els quals seran prefixats al Reglament de l'Establiment. Als establiments on, pel reduït nombre d'assistents (menys de cinc-cents l'any) o pel caràcter de les cures on puguin beneficiar malalts que no siguin susceptibles d'imminents insidències hidrològiques, fora del període de temporada ordinària (del 15 de maig al 1.º d'octubre), podrà reduir la intervenció a un dia per setmana.

Article 55. L'absència o la no presentació a l'establiment el dia abans de l'obertura de la temporada o al deixar de concórrer més de vuit dies a l'establiment durant els períodes extraordinaris dels oberts tot l'any, o l'abandó de més d'un dia sense previ avís ni causa justificada, suposarà la renúncia del càrrec i l'immediata substitució.

Les queixes greus i la negligència comprovada serà motiu de reptament, i si hi ha reincidència, d'immediata substitució.

Article 56. Els establiments de més de mil concurrents tindran metge hidròleg auxiliar que ensems farà la substitució del metge de l'establiment.

Als establiments que no comptin amb metge auxiliar, les substitucions seran fetes per ordre rigorós d'una terna de metges hidròlegs que obrarà en poder de la Direcció de Sanitat i de l'Establiment i, en el cas que la substitució no pugui ésser automàticament complimentada, el Cap dels Serveis de Sanitat farà la designació interina.

Article 57. No es permetran substitucions ni permutes sense intervenció de la Direcció de Sanitat,

i mai podran fer-se sense que s'hagi esgotat l'ordre de la llista que disposa l'article anterior. Les substitucions i tornos de serveis podran fixar-se prèviament per cada Establiment, d'acord els metges adscrits a la terna, la Direcció de Serveis Sanitaris i els propietaris dels Establiments.

Article 58. En tots els Establiments d'aigües mineromedicinales hi haurà, com a encarregat de dirigir el tractament crenoteràpic i Delegat de la Direcció de Sanitat, el metge hidròleg, el qual serà un professional competent en la hidrologia mèdica de cada establiment.

Article 59. La Direcció dels Serveis de Sanitat recollirà les sol·licituds acompanyades dels mèrits documentalment comprovats que corresponguin als sol·licitants i, amb ells, serà feta una llista dels mèrits de cada sol·licitant per ordre dels serveis prestats a cada establiment. Serà mèrit preferent per a figurar a la terna l'haver exercit efectivament el càrrec de metge hidròleg en un Establiment hidromineral o regió hidromineral durant cinc anys consecutius o deu anys en diferents etapes. El metge hidròleg no haurà de tenir cap defecte físic que l'invalidi per al càrrec i no passarà dels seixanta-cinc anys.

Article 60. L'actuació dels metges hidròlegs tindrà efecte des dels vuit dies de vigir la Llei. Des de la seva promulgació seran recollides les sol·licituds i comprovants referits a l'article anterior.

CAPÍTOL VI

De les condicions i sancions

Article 61. Pel que fa referència a les aigües mineromedicinales ja declarades d'Utilitat Pública, seran revisades dintre el termini d'un any les zones d'expropiació i de protecció a fi que els establiments puguin posar-se en bones condicions d'explotació i protecció i acostar-se en tot el que sigui possible als límits fixats per les deus de nova declaració.

Article 62. Tots els establiments d'aigües mineromedicinales declarats d'Utilitat Pública dintre el territori de Catalunya hauran de presentar còpia de l'anàlisi complet darrerament efectuada, i si aquesta data de més de cinc anys, haurà de practicar-se novament dintre el termini d'un any i abans d'ésser autoritzada l'obertura de la temporada vinent.

Les aigües mineromedicinales seran analitzades cada quinze dies si no estan compreses a l'índex de les sospitoses de contaminació i, completament, cada cinc anys, pel Centre Tècnic Oficial, si circumstàncies especials no obliguen a fer-ho més sovint.

Article 63. Les aigües pures de tanla hauran d'ésser analitzades cada quinze dies, i si estan compreses a l'índex de les sospitoses de contaminació, cada vuit dies, o cada quatre dies, i si apareix el bacil coli a l'1 per 100 cc., serà prohibit l'envasament fins que espontàniament quedin depurades.

Article 64. Totes les obligacions i privilegis d'aquesta Llei en relació a totes les actuals concessions d'Utilitat Pública i autoritzacions d'envasament, seran exigides i hauran d'ésser sol·licitades dintre els sis mesos de vigència.

Article 65. Els expedients en curs es continuaran amb els tràmits prescrits per aquesta Llei.

Totes les concessions d'Utilitat Pública que no es posin en explotació durant un any seguiran els tràmits de prescripció de drets fixats a l'article 20.

Article 66. Totes les autoritzacions d'envasament seran revisades, i les que no puguin ésser ratificades, tindran un període d'un any per a traspassar el nom i la marca de l'explotació de les deus que reuneixin condicions necessàries per a ésser autoritzades, seguint els tràmits prescrits a l'article 12 que, per evitar perjudicis, hauran de reduir el termini de tramitació a la meitat.

Article 67. Els propietaris d'establiments d'aigües mineromedicinales de temporada oficial tindran dret, mentre aquesta duri, a l'autorització per a establir servei de transport de viatgers i equipatges des de les estacions de ferrocarril als establiments exclusivament per als banyistes i malalts, i hauran de subjectar-se a la inspecció dels transports, per coordinar els serveis de tots els que tenen concessions.

Article 68. L'organisme representatiu dels propietaris o empreses explotadores d'establiments d'aigües mineromedicinales o d'aigües pures de règim autoritzades, que acopli les tres quartes parts dels establiments i les tres quartes parts de les marques d'aigües autoritzades i en explotació, tindrà reconegut el caràcter d'oficial i el lloc d'informador a la Junta Superior de Sanitat.

Projecte de Llei de Bases per a l'organització dels serveis de Sanitat i Assistència Social a Catalunya

AL PARLAMENT DE CATALUNYA

L'organització de la Sanitat a Catalunya, en virtut de les atribucions que li confereix l'Estatut, ha de recolzar en les condicions especials de la nostra terra, palesades per les necessitats, els costums i els mitjans econòmics, les condicions del personal i les de l'utilitatge.

Per això, més que copiar o adaptar les solucions que altres països han donat als problemes de la Sanitat i als coadjuvants de l'Assistència Social, cal cercar un coordinat acoblament de tots els serveis dels Municipis, de la Generalitat i de l'Estat, que fins ara contribueixen a la funció incompleta i minvada per duplicitats i fins antagònismes.

S'imposa una unitat de direcció amb facultats discrecionals de control del funcionament de tots els serveis a fi d'evitar perniciosos localismes i derivacions afeblidores de l'eficiència de l'organització. La direcció ha d'imposar-se per l'autoritat del Govern de la Generalitat, enrobustida pel prestigi tècnic i per la creació o incrementació d'organismes a càrrec de la Generalitat, compatibles amb el màxim desplegament de les iniciatives locals i de caràcter privat, a les quals serà ofert un ajut eficient a canvi d'una intervenció tutelar en tot el que pertanyi a la funció netament sanitària.

Per tal de donar un fonament sòlid a una organització sanitària, que en aquest període inicial necessita de milloradores rectificacions, cal fonamentar-la en una Llei de Bases prou sòlides i àmplies perquè sobre d'elles hom pugui legislar en forma fàcilment adaptable a les necessitats i els mitjans que presenti cada cas, decretant oportunament les solucions pràctiques més adients.

La Llei de Bases per a l'organització Sanitària de Catalunya precisa l'abast de les funcions sanitàries mínimes dels Municipis, defineix els Centres Sanitaris Comarcals, els Nuclis sanitaris i fixa les condicions de la Inspecció Sanitària. També en l'ordre de l'Assistència Social fixa les funcions mínimes de l'Assistència Social encomanades als Municipis, precisa les condicions dels Hospitals comarcals i subcomarcals, i per coordinar els serveis municipals amb els de la supercomarca o els de la Generalitat, s'estableix les normes de la Carta Sanitària Municipal. I com a lligam de totes les funcions diverses, enumera l'utilitatge necessari i els recursos que han de finançar els organismes i les funcions indispensables de la Sanitat de la nostra terra.

PROJECTE DE LLEI

Article únic. A proposta del Conseller de Sanitat i Assistència Social de la Generalitat de Catalunya, i d'acord amb el seu Consell Executiu,

les Corts Catalanes han aprovat i sancionat l'adjunta Llei de Bases d'organització sanitària de Catalunya.

Barcelona. — El Conseller Primer, Miquel Santaló. — El Conseller de Sanitat i Assistència Social, Josep Dencàs.

Base 1.ª

Concepte i definició

Primer. — Les activitats sanitàries i les d'assistència social en els Municipis de Catalunya seran dirigides i controlades pel Departament de Sanitat i Assistència Social de la Generalitat, al qual competiran l'organització, la vigilància i el desenvolupament de les funcions i els organismes adscrits als seus serveis, mentre no sigui establerta la Llei orgànica de Sanitat i Assistència Social de Catalunya.

Segon. — Els Serveis Sanitaris municipals seran definits i limitats per unes bases mínimes i contrastats pels Centres sanitaris, i els no inclosos en les bases de competència municipal, exercits pel Departament de Sanitat i Assistència Social de la Generalitat per mitjà dels Centres comarcals i intercomarcals i pels Serveis d'Inspecció Sanitària de districte i intercomarcal.

Tercer. — A tots els Municipis hi haurà una Junta local de Sanitat i Assistència Social, o bé una Junta de cada una d'aquestes funcions, als Municipis de més de 5.000 habitants, que tindrà cura del desenvolupament de les funcions de Sanitat i Assistència Social, i procurarà la col·laboració amb els organismes o agrupaments locals d'identica finalitat o objectius i amb les Institucions estatals que puguin sorgir en l'esdevenidor.

Quart. — El Consell local de Sanitat i Assistència Pública estarà format per representacions del Municipi, estaments socials i entitats benèfiques i serà presidit per l'Alcalde o el que ell delegui.

Base 2.ª

Funcions sanitàries

A) Serveis sanitaris mínims

Per a procurar el reeiximent de l'obra sanitària municipal seran organitzats els serveis següents:

Primer. — Serveis públics municipals, de compliment obligatori, que comprendran:

a) Proveïment, conducció i distribució d'aigua potable.

b) Evacuació de residus i excretes.

c) Sanejament de terrenys i assecament de

llacunes, basses i estanyols; rectificació de cursos d'aigua, etc.

d) Establiment i organització sanitària de Mercats, Escorxadors, Cementiris municipals i altres de caràcter públic.

e) Sanejament de transport en comú i de matèries alimentàries.

Segon. — Sempre que el desenvolupament de les funcions sanitàries pròpies d'un Municipi afectin un altre o altres Municipis, serà controlat i coordinat pels organismes sanitaris de la Generalitat.

B) Institucions. Centre Sanitari Comarcal.

Primer. — A cada una de les zones o departaments sanitaris de Catalunya s'instituirà el Centre Sanitari Comarcal, organisme cabdal sanitari que, ultra les facultats que li són assignades, disposarà de tots els mitjans d'actuació en quantitat i qualitat necessàries, en coordinació amb la superior unitat de direcció dels Serveis Sanitaris de la Generalitat de Catalunya.

Segon. — Seran funcions del Centre Sanitari Comarcal les següents:

a) Aplegament, catalogació i recopilació de dades referents a Geografia humana; Geologia i Climatologia; mitjans de comunicació i transport; condicions higiènic-sanitàries locals i comarcals, vida obrera industrial, comercial i agrícola.

b) Estadístiques demogràfiques i sanitàries, comprenent natalitat; mortalitat i morbiditat general i infecciosa; mortinatalitat; matrimonialitat i divorciaments; morbiditat i mortalitat infantils; suïcides i morts violentes; accidents casuais i de circulació, etc., etc.

c) Profilaxi sanitària: Vacunacions preventives diverses; desinfeccions; aïllament i vigilància sanitària.

d) Profilaxi social: Protecció a la mare, a l'infant del treballador, etc., amb estreta subordinació als serveis organitzats, sota forma de lluites especialitzades, així com en relació amb els d'inspecció sanitària.

e) Profilaxi pública: Control sanitari de serveis públics municipals; sanejament general; transports humans i substàncies alimentàries; proveïments públics; Escorxadors; Cementiris, etc.

f) Laboratori d'investigacions químiques, bacteriològiques i biològiques; anàlisi d'aigües, aliments, etc.

g) Centre de desinfecció: Habitacions, robes, mobles, etc. Desinsectacions en l'estació i domiciliàries.

h) Formació del personal sanitari: Cursets d'investigació, d'ampliació de coneixements i pràctiques sanitàries. Propaganda sanitària: Edició d'opuscles, cartells i altres mitjans de divulgació sanitària; cursos i conferències públiques d'objectius preferentment locals i comarcals.

i) Arxiu i biblioteca sanitària: Llaç d'unió amb els organismes oficials i privats, custòdia de documents sanitaris, etc., etc.

j) Trasllat de malalts i accidentats: Ambulància sanitària.

C) Nuclis i subnuclis sanitaris locals

Primer. — Sempre que les necessitats d'ordre sanitari d'un Municipi o Municipis rurals ho aconsellin, s'hi instituirà un nucli o subnucli de sanitat local, subordinat i estretament lligat per les seves funcions i activitats, a les del Centre sanitari comarcal corresponent.

Així, també, podran ésser fundades aquestes institucions a petició del Municipi o Municipis interessats, sempre que la seva aportació econòmica al funcionament de les activitats que els són pròpies representi ajut, facilitat o estalvi a l'organització general sanitària.

Segon. — Seran funcions dels Centres, nuclis o subnuclis de sanitat local les mateixes del Centre sanitari comarcal més reduïdes i totes aquelles especialitzades adients a les condicions i característiques de salubritat de llur radi d'acció (zones palúdiques, de goll, de malalties professionals, de tracoma i altres d'endèmico-epidèmiques especials, etcètera).

Tercer. — El personal adscrit als Centres sanitaris comarcals i els nuclis o subnuclis de sanitat local serà el següent:

Personal facultatiu: 1. Director del Centre; 2. Cap del Laboratori d'investigacions; 3. Els Auxiliars tècnics necessaris.

Personal auxiliar: 1. Auxiliars desinfectors; 2. Auxiliars mecànics i mossos de laboratori; 3. Xofer per a l'ambulància sanitària; 4. Una Mecanògrafa titulada.

El personal adscrit als nuclis sanitaris locals serà el següent:

Personal facultatiu: 1. Un Metge director; 2. Un Auxiliar tècnic de farmàcia i veterinària.

Personal auxiliar: Auxiliar mecànic i desinfectador.

Quart. — El reclutament del personal sanitari afecte a aquestes institucions serà objecte d'una reglamentació especial reguladora dels concursos i oposicions que, en cada cas, serà assenyalada als Serveis Sanitaris de la Generalitat de Catalunya; serà atorgada a aquests Serveis la facultat inicial de contractar-los per un període determinat de temps, abans de la provisió definitiva.

Cinquè. — Els sous, les gratificacions i tota retribució de serveis al personal sanitari seran satisfets directament per l'Administració dels Serveis Sanitaris de la Generalitat, i serà prohibida la percepció personal d'ingressos sanitaris de corporacions, entitats o particulars per qualsevol causa o concepte.

Sisè. — Amb el personal esmentat i els Inspectors, Delegats i Zeladors sanitaris s'organitzaran i desenvoluparan les funcions sanitàries de tots els serveis. Podran ésser-hi adscrits tots els professionals perfeccionats en els problemes i qüestió d'higiene pública.

D) Inspecció sanitària

Primer. — Els serveis d'inspecció sanitària seran realitzats pels actuals Inspectors de Sanitat de districte de cada branca en llur jurisdicció actual i en les matèries que dicti la reglamentació.

Aquests Inspectors de Medicina, Farmàcia i Veterinària exerciran llurs funcions en els districtes que els seran assignats i podran delegar-les (en determinats casos) als delegats sanitaris dels Municipis. La inspecció sanitària en Municipis de menys de 10,000 habitants, i mentre no sigui incompatible amb l'exercici lliure de la professió, podrà ésser delegada a funcionaris de categoria similar i d'altra residència.

Segon. — Les inspeccions sanitàries estaran en relació amb els Centres Sanitaris Comarcals. Si un districte té poblacions compreses en més d'un Centre sanitari, les relacions seran establertes amb els Centres Sanitaris on corresponguin les poblacions.

Les dades d'inspecció corresponents a cada població hauran d'obrar en els nuclis d'on depenguin. Els Inspectors de districtes es posaran en relació amb els nuclis respectius per tot el que afecti les funcions sanitàries dimanants de les inspeccions (desinfeccions, desinsectacions, desratitzacions, anàlisi d'aigües o aliments, etc.).

Tercer. — Els Delegats de Sanitat municipal i els Inspectors de districte donaran notícia exacta de tot el que ha estat realitzat, en la forma i el temps reglamentari, a l'Inspector intercomarcal corresponent, el qual dependrà del Cap dels Serveis de Sanitat, i hi estarà en relació per a la coordinació de la funció inspectora amb les altres funcions sanitàries.

Quart. — Per als efectes de la inspecció sanitària hom conserva els actuals districtes, que dirigiran els mateixos titulars, però que podran ésser modificats un cop amortitzades les places existents, si les necessitats de la funció ho demanen o ho imposa la divisió territorial de Catalunya.

Cinquè. — La Generalitat de Catalunya percebrà els drets sanitaris amb paper de pagament propi, i en serà destinat el 75 per 100 al manteniment de la funció inspectora, i el 25 per 100 restant, a atendre les altres funcions sanitàries en la forma que hom reglamenti.

Els Inspectors de Sanitat, mentre no tinguin sou fix, percebran la quantitat corresponent del 75 per 100 de l'aranzel de les tarifes sanitàries que hom fixarà segons reglament.

Sisè. — Per a tots els efectes dels serveis d'inspecció i en actes de servei, els Inspectors faran ús del carnet, pel qual seran considerats com autoritats amb ús d'armes, drets de franquícia postal, telegràfica i telefònica, així com pels transports de serveis públics de ferrocarrils i altres que siguin autoritzats en el lloc de llur jurisdicció i per a complir els serveis en comissió.

Base 3.ª

Assistència social

A) Funcions mínimes d'Assistència Social

Primer. — Essent facultat exclusiva municipal l'organització d'aquesta assistència, els Ajuntaments acompliran aquesta funció d'acord amb les necessitats i els mitjans econòmics de què disposin, subjectant-se a les següents obligacions mínimes:

a) Assistència mèdica quirúrgica farmacèutica a les famílies de la localitat inscrites al Padró que formarà anualment el Consell Local d'Assistència pública.

b) Igual servei d'assistència a tots els indigents eventuais no inscrits al Padró, i arribats a una tal situació per qualsevulla causa.

c) Assistència a l'Hospital comarcal de tots els indigents anomenats en els paràgrafs anteriors, sempre que sigui convenient o necessari.

d) Organització d'un servei municipal d'assistència per als indigents, preferentment a l'Hospital comarcal.

e) Facilitació dels recursos necessaris als dits indigents en els casos que justifiquin despeses per abonament de tractaments especialitzats dintre i fora del terme municipal, tals com tractaments antiràbics, reclusió de dementis i altres especials.

f) Les vacunacions obligatòries de caràcter general.

Segon. — Els Ajuntaments consignaran en llurs pressupostos les quantitats suficients per a atendre aquestes obligacions, encara que sense subjecció a límits mínims, però sí a límits calculats proporcionalment.

Tercer. — Per a procurar els serveis d'assistència, els Ajuntaments i Consells locals n'organitzaran la prestació en la forma més adient i amb el personal facultatiu necessari.

Quart. — En tots els Municipis de més de 10,000 habitants s'haurà d'establir un dispensari o Casa de Socors per a l'assistència de mals d'urgència i curació immediata de ferits o lesionats. Els dits serveis s'organitzaran segons exigeixin les característiques socials de cada població, i serà més taxativa aquesta obligació a les poblacions predominantment industrials. El nombre i amplitud d'aquests establiments seran proporcionals a les necessitats i a la densitat de població de cada Municipi de més de la xifra consignada d'habitants. Aquests serveis seran coordinats amb els de la Generalitat en la part de lluites atorgada per la Carta municipal.

B) Hospitals comarcals

Primer. *Definició i objectius.* — En íntima connexió, i com una de les seves activitats dels Centres i Nuclis sanitaris rurals, a cada zona o departament sanitari serà fundat un hospital comarcal que acomplirà, ultra les funcions coordinades a tals institucions, el servei metoditzat d'assistència social dels Municipis.

Llurs objectius seran:

a) L'assistència mèdico-quirúrgica i d'especialitats de tots els indigents de la comarca que estiguin inscrits a les llistes que formin anualment els Consells Locals d'Assistència Social de cada Municipi.

b) L'assistència mèdico-quirúrgica dels accidentats dintre el límit jurisdiccional de la zona sanitària a títol gratuït, sempre que no concorrin en el fet ocasionat circumstàncies de responsabilitat subsidiària, personal o jurídica, o que l'accidentat no posseeixi mitjans de fortuna, en els quals

casos l'assistència serà indemnitzada d'acord amb una tarifa de serveis aprovada per la Superioritat.

c) L'aïllament d'infectats, quan les circumstàncies del cas o la naturalesa de la infecció ho aconsellin, a l'objecte de propulsar i intensificar la profilaxia sanitària.

d) Inaugurar pràcticament les lluites especialitzades contra la tuberculosi, càncer i altres d'addients a les condicions de salubritat local i d'activitat de cada establiment, i àdhuc iniciar l'acció protectora de la salut de l'infant i la Clínica de Maternologia.

e) Organitzar curssets i pràctiques d'ampliació de coneixements, exercint una funció docent prop del personal facultatiu i auxiliar sanitari i d'assistència, en coordinació amb els Centres Sanitaris Comarcals.

f) Exercir tota altra acció aïllada o conjunta de caràcter sanitari i d'assistència sobretot, quan faci referència a característiques o problemes locals o comarcals.

Segon. *Organització.* — Per tal que sigui un fet immediat la creació dels Hospitals Comarcals en tot el territori de Catalunya, la Generalitat habilitarà els actuals establiments de caràcter particular o municipal existents a les capitalitats de comarca, d'acord amb llurs Junes administratives o Ajuntaments interessats.

A aquest fi, són establertes les condicions principals següents:

a) Separació absoluta, material i administrativa, de l'Hospital i Asil de vells o incurables.

b) Existència mínima de cinquanta llits i de pavelló o apartament aïllat per a estatjar malalts infecciosos.

c) Mínim utilatge indispensable per a complir els objectius assenyalats a l'art. 1.º, sobretot pel que fa referència a l'endegament de la Clínica quirúrgica i de traumatologia.

d) Facultat del Departament de Sanitat i Assistència Social de la Generalitat de tenir la seva representació delegativa a la Junta administrativa.

e) Facultat, també, de modificar el Reglament de règim intern de l'establiment, a profit d'una millor consecució dels objectius o finalitats perseguides.

f) Obligació, per part de la Junta administrativa, de presentar anualment als Serveis Sanitaris de la Generalitat, nota detallada dels pressupostos i comptes de la institució; llista del personal adscrit; estadística dels serveis realitzats, i modificacions que hagi sofert el règim intern de l'establiment.

g) Facultat de les Junes administratives o rectores d'efectuar contractes col·lectius sobre el personal facultatiu, en ordre a la prestació de serveis, amb el Sindicat de Metges de Catalunya i altres entitats professionals, i amb la Federació de Municipis Catalans.

h) Règim de llibertat de concurrència professional, intracomarcal i extracomarcal, sobretot en els casos d'accidents, maternologia i especialitats mèdico-quirúrgiques subjectes a percepció d'honoraris.

Tercer. *Utilatge.* — La Generalitat de Catalunya, d'acord amb les Junes rectores dels actuals establiments hospitalaris, ultra el servei de con-

ducció de malalts, constituït per l'Ambulància sanitària, adscrit al Centre Sanitari Comarcal, aportarà a la Institució tot el que calgui perquè els establiments puguin realitzar els objectius per als quals són creats. (Raigs X, petit Laboratori d'investigacions biològiques, instrumental quirúrgic, aparells de calefacció i esterilització, etc.)

Quart. *Personal.* — A més de l'adscrit al servei administratiu, s'estableix la següent plantilla de personal facultatiu i auxiliar.

a) Metge director dels serveis facultatius de l'establiment amb l'obligació de residència a la població.

b) Metge especialitzat en pràctica quirúrgica i traumatològica amb l'obligació discrecional de residència.

c) Altres facultatius de Medicina, Cirurgia i especialitats adscrits a la Institució a fi d'incrementar els serveis d'assistència.

d) Un Practicant auxiliar de Medicina i Cirurgia amb obligació de permanència a l'establiment.

e) Nombre d'enfermeres vetlladores de malalts en relació al poblament de la Institució i la quantitat de serveis a desenvolupar.

La retribució del personal consignat en els apartats a, d i e, serà feta directament per la Junta administrativa mitjançant contractes individuals d'acord amb les disposicions que consignin el règim intern de l'establiment.

La retribució de tot altre personal serà regulada quantitativament per la dita reglamentació interna.

Cinquè. *Recursos econòmics.* — Per al finançament de tals establiments les seves Junes administratives disposaran dels recursos següents:

a) Recursos propis de llegats i de xècs que en l'actualitat els establiments tenen en usdefruit.

b) Les aportacions fixes dels Ajuntaments de la zona sanitària.

c) La subvenció dels Serveis Sanitaris de la Generalitat de Catalunya.

d) Els ingressos extraordinaris obtinguts per: Serveis prestats a benestants i en els casos de responsabilitat subsidiària, personal o jurídica: aportacions voluntàries; subscripcions, beneficis, subvencions, deixes i llegats i per tot altre concepte.

C) Coordinació de serveis. Carta Municipal Sanitària.

Primer. Podran acollir-se al règim de la Carta municipal sanitària els nuclis de població de més de 10,000 habitants o bé els que reunixin aquesta xifra dins d'una mancomunitat de Municipis compresos en una àrea de menys de 10 quilòmetres, i que tinguin possibilitats pressupostàries que els permetin atendre els següents serveis:

a) Inspecció sanitària que comprendrà: Oficines de reclamació ciutadana; Policia sanitària; Inspecció sanitària de les tres branques (Medicina, Farmàcia i Veterinària), especialment coordinada a la vigilància bromatològica.

b) Estadística sanitària i, annex amb ella, el servei d'epidemiologia.

A la ciutat de Barcelona, a més dels serveis esmentats, la coordinació comprendrà el del Laboratori, ampliat convenientment l'actual Laboratori municipal per a satisfer les necessitats de Catalunya en tot el que es refereix a anàlisis clíniques, químiques, producció i dispensació de sèrums i vacunes i antígens, i recerques clíniques i farmacèutiques.

Per a la coordinació de tots aquests serveis i llur organització, així com per a llur finançament, hi contribuiran la Generalitat i el Municipi afectat o mancomunitat de Municipis, en la forma establerta a cada Carta Municipal Sanitària.

Base 4.ª

Utilitatge

Els serveis sanitaris de la Generalitat de Catalunya es procuraran, d'acord amb les exigències i el progrés de la higiene moderna, tots els aparells, instruments i altres estris que calguin per a fer les instal·lacions tècniques, així com els mitjans de comunicació i transport que esdevinguin necessaris a la utilitat i al bon èxit de les funcions i els serveis sanitaris a desenvolupar.

Base 5.ª

Recursos

L'Administració sanitària de la Generalitat arbitrarà els recursos que siguin necessaris per a la creació i el desenvolupament dels seus serveis sanitaris, de les següents procedències :

- a) Imposició municipal sanitària.
- b) Imposició sanitària directa.
- c) Ingressos per prestació de serveis sol·licitats per particulars o entitats.
- d) Multes i altres sancions.
- e) Deixes, donatius i subvencions.

BASE ADDICIONAL

Queda facultat el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social de la Generalitat, per a dictar totes les reglamentacions o normes que desenrotllin el contingut de les Bases d'aquesta Llei.

El Conseller Primer, Miquel Santaló. — El Conseller de Sanitat i Assistència Social, Josep Dencàs.